M. ŞEHMUS GÜZEL

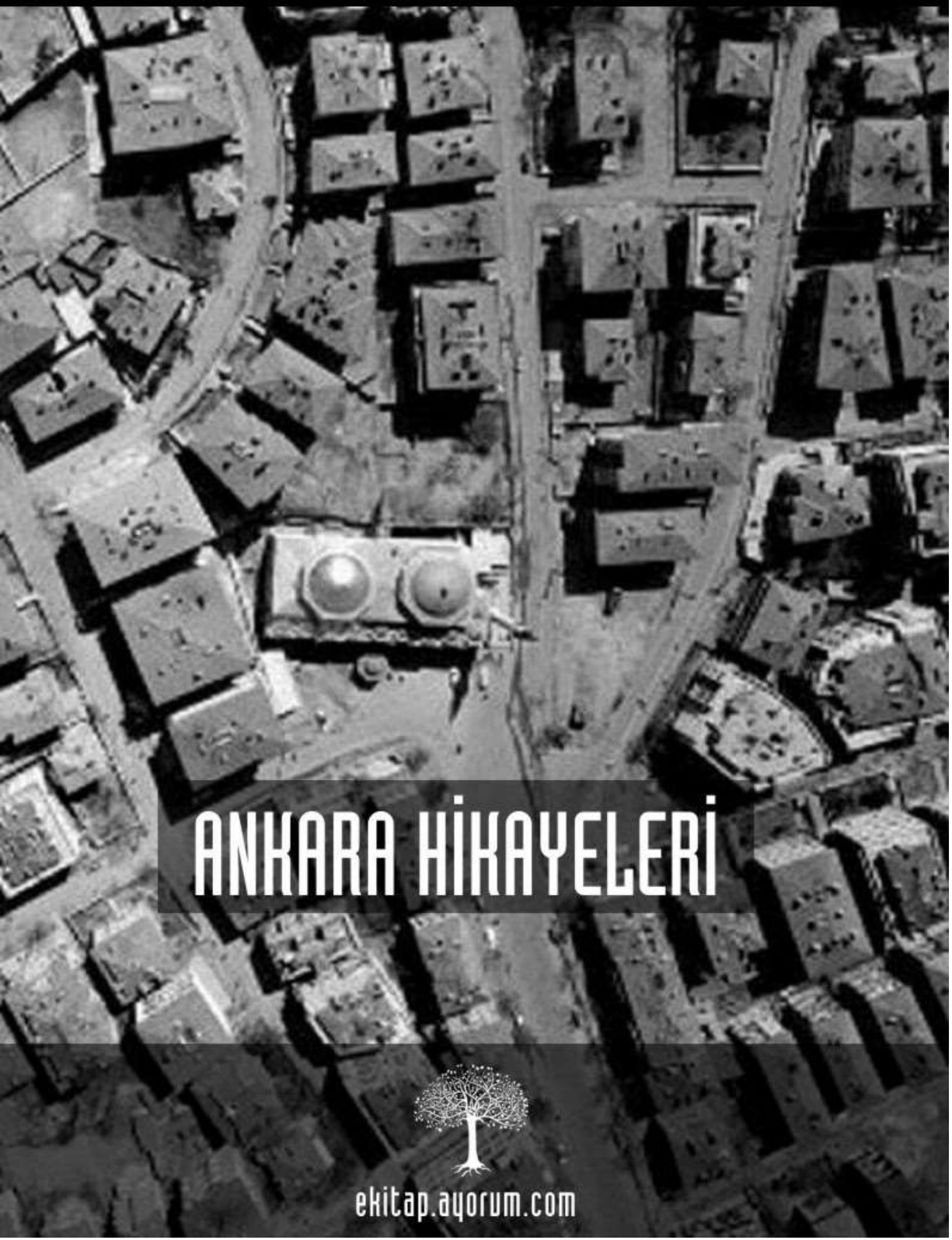

ANKARA HİKAYELERİ

ekitap.ayorum.com

M. ŞEHMUS GÜZEL

ANKARA HİKAYELERİ

ekitap biçiminde sunumu: Ağustos 2020

Yapıt: M. Şehmus GÜZEL

Teknik yönetmen ve kapak: Ferruh DİNÇKAL

Dizgi : MŞG

İSBN : Belki gelecek. Belki gelmeyecek. Zamana, duruma, gelişmelere bağlı.

Bu yapıtın yayın hakları yazarına aittir.

Kitaptan edinmek için iletişim : ekitap.ayorum.com deyin, tıklayın, “ indirin”, götürün.

Hediyemizdir.

İÇİNDEKİLER

32 YIL VE BEŞ GÜN SONRA : 5

30 EYLÜL SALI 5

1 EKİM ÇARŞAMBA 21

POKER GECELERİ.....41

TUNCAY'IN HİKAYESİ : " GENÇLİĞİMİZİ ÖZLÜYORUM" 48

ANAM 54

32 YIL VE BEŞ GÜN SONRA :

30 EYLÜL SALI

Yürüyen merdivenlere hızla daldım. Merdivenin tıkırtısıyla, mırıl mırıl mırıltısıyla kalbimin vuruşları birbirine karışıyor. Başka ses duyduğum da yok. Ama birara arkamdan gelen yolcuya veya çantasına çarptığımı sanıp "Pardon" deyiverdim; arkamdakinden "Rica ederim Abi" yanıtını alınca, sesinden arkamdaki yolcunun, uçakta arkamdaki koltukta oturan ve Münih'ten itibaren yanındakilerle sohbetinden hayat hikayesinin neredeyse tamamını istemesemde dinlemek zorunda kaldığım, dinlediğim genç olduğunu anladım.

Merdiven hızlandı, ben de.

Sağda ve solda yolcular kuyrukta: Sol taraftaki yolcular yığılmış. Ama garip bişey en soldakiler çok ama çok kalabalık. Sağdakilerse sayılabilecek kadar az. Önümde yürüyen, bütün uçak kazalarına karşı garantili ve kesinlikle betondan çantalı ve Fransız olduğu her halinden belli ve herhalde işadamı, göğsünü kabartarak alımla çalımla sağa sapınca gittiği yöne baktım ve levhayı gördüm: "Yabancı devletler yurttaşları için". Aniden aklıma geliverdi, ben de Fransa Cumhuriyeti pasaportuyla yolculuk yapıyorum. O halde: O haldesi yok, benim de en doğal biçimde sağa doğru yol almam lazım. Şu anda başka pasaportum da yok zaten. Türkiye Cumhuriyeti pasaportum var ama Paris'te pasaportunuzu uzatmak için ödeyeceğinizle en iyisi Tunus'ta, Fas'ta veya Mısır'da bir hafta tatil yapmak daha akıllıca olacak: Yolculuk giderleri, yeme içme, yatma içinde. Evet Türkiye Cumhuriyeti pasaportunu Paris'te uzatmak pahalı, son derece pahalı, çok çocuklu bir aile için ise lamı cimi yok yıkım.

Tam bunları düşünürken pasaport kontrolunda sıram gelmiş bile. Evet işte fiyakalı Fransız işadamından sonra sıra bende.

Denetleyici olarak genç bir polis, “Merhaba” diyerek pasaportumu uzatıyorum, yanıtlamıyor, pasaportumu alıyor ve sayfalarını çeviriyor. Bir kere, sonra bir daha. Aradığını bulamadığını farkediyorum. Ve ne aradığını da anladığım için,

-İstersiniz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlık kartımı göstereyim diyor ve kimlik kartımı takdim ediyorum.

-Hımmm, diyor, hem de yeni, diye de ekliyor.

Birkaç yıl önce çıkarılmış yeni tür kimlik kartımı bir makinaya gösteriyor makina olumlu yanıt veriyor ve polis memuru,

-Tamam, diyor, bir sorun yok. Peki 32 yıldır hiç gelmediniz mi ülkeye?

-Maalesef gelemedim.

-Neden?

-Değişik nedenlerden.

-O zaman neden bugün geliyorsunuz?

-Kuru fasulyanın ve musakkanın hasretine dayanamadığım için.

Bu yanıt genç polis memurunun hoşuna gidiyor. Tebessüm ediyor ve şunu söylüyor:

-Tamam Abi buyur, ülkenize hoş geldiniz, evde bol bol kurufasulya ve musakka yersiniz artık.

Teşekkür ediyor ve ayrılıyorum. Kalbimin vuruşları hızını kesti, alışılmış boyutlarını buldu bulacak.

O sırada yakınlarını beklemekte olan karşılayıcılar topluluğunu farkediyorum. Hepsi merakla, heyecanla, sevinerek, kimi sanki bir parça hüzünlü, polis ve pasaport denetiminden çıkanlara bakıyor. Hepsinin arkasında ve iki metre uzunluktaki boy ve harika bosuyla küçük kardeşimi görüyorum, "küçük" diyorum ama yine de ellisini geçeli birkaç yıl oluyor. Benim ve ailemizin en küçüğü, "Abiii" diye bir kükrüyor ki uçaklar küçük sinekler gibi havalanıyor. Bravo!

Koşarak gelip sarılıyor. Bir elimde "bürom" dediğim kalem, kağıt, gazete mazete ve kitap dolu küçük sırt çantam, öbüründe giyim ve ıvır zıvır bulunan yolculuk çantam. Öteden beri çok az çantayla yolculuk taraftarı olduğum için bütün "ağırlığım" bu kadar. Kardeşim kocaman kollarıyla beni sarmaş dolaş kucaklayınca, o iki çanta birdenbire ağırlaştı, şapur şupur öpüşürken, bir yandan da sorularını şutlamaya başlayınca bu işin uzamasından çekinip, "Ezme beni çocuğum, bari çantalarımdan birini al" dedim. O da akıl edip iki çantamı birden aldı. Ben de derin bir nefes.

Kardeşimin karşılamaya geleceğini biliyordum. Öyle kararlaştırmıştık çünkü. Kızkardeşimin, eşinin ve çocuklarının ve aileden başka kimsenin gelmesini ısrarla istemedim, gecenin o geç saatinde rahatsız olmamaları umuduyla. Dahası ülkeye varışta ve pasaport kontrolunda neler olabileceğini de bilmiyordum. Evet amcamoğlu değerli kardeşim ağabeyim Ali Güzel aracılığıyla ve yardımıyla önceden gerekli soruşturmaları yaptırıp hakkımda herhangi bir dava, herhangi bir kovuşturma olmadığını öğrenmiştim ama bu işler belli olmuyor sonuç itibariyle ve o nedenle tedbiri elden bırakmak istemedim. Hele yakınlarımın başlarının ağırmasını hiç istemiyordum. Evet son derece efendi bir polis memuru, pasaportumu ve kimlik kartımı kibarca denetleyip, görevini hakkıyla yerine getirip, "Ülkenize hoş geldiniz" demiş ve bütün tedirginlik bulutları birdenbire yitip gitmişti. Ankara kalesinin arkasında.

Evet evet Ankara'ya aynen böyle vardım.

Kardeşim vefalı çocuktur. Hele şoför dostlarına. Nitekim mahalleden Havaalanı'na öteden beri yakın dostu şoför "Haşim Bey"le gelmiş ve onunla birlikte ülkeye dönüşümü beklemişti. Kardeşimle çıkış kapısına doğru yürürken "Haşim Bey" de yaklaştı, hoşgeldin dedi ve el sıkıştık. Efendi bir insan, her halinden belli oluyor. Kardeşimin ona "Haşim Bey" demesi boşuna değil.

Kardeşim varış anımı ölümsüzleştirmek için hemen şoför dostundan rica etti. Orada birkaç fotoğrafımız böylece çekildi. Sonra "Haşim Bey" de bizimle birlikte ortak bir anısı olsun diye oradaki genç bir taksi şoförünün çeketinden çekiştirip "Hele bak hele bir fotoğrafımızı çek hele." dedi. Böylece üçlü bir takım olarak bir veya iki fotoğrafımızı da o genç şoför çekti. O günden bugüne geçen aylardan, ne ayları be yıllardan, tamı tamamına altı yıldan, sonra bu satırları yazarken bile o fotoğrafları hala görmediğimi ve "Haşim Bey"in fotoğrafları ne yaptığını merak ettiğimi de geçerken burada yazabilirim. Belki bir gün görmek şansına sahip olurum. Belki.

Fotoğraflar çekildi, iki minik çantam otomobile konuldu. Sonra biz üçümüz de yola koyulduk: Kardeşim ve şoför dostu önde, ben arkada. Yol boyu meraklı sorular soruldu. Yanıtlar alındı. Gülündü, hüzünlenildi. Pasaport denetiminde polis memuruyla konuşmamız ikisinin de pek hoşuna gitti. Bu arada ikisi de fena halde futbol meraklısı ve benim gibi cimbom taraftarı olduğundan, sohbetimizin ağırlığı o günlerde ligin en ilginç takımı Akhisar Belediye Spor, onun üç büyüklere kök söktürmesi ve golcüsü yetenekli oyuncu Yunanistan'lı futbolcu etrafında yoğunlaştı.

Bu arada "protokol yolu" adı takılan ve Havaalanı'ndan Ankara'ya uzanan otoyol boyunca sağda ve solda dizili ve her biri epey gösterişli, hatta kimi allı morlu renklerle süslü binalar, heykeller,

meydanlar falan filan epey dikkatimi çekti. Basbayağı büyüyen, gelişmesini aralıksız sürdüren zengin ama sanki bir parça görmemiş bir devletin başkentine giden otoyolun böylesine donatılması epey eğlenceli. Şoför arkadaşa soruyorum;

-Bu köy, kasaba ve mahallelerde arka sokaklar da böylesine gelişik mi?

-Yok Hocam, diyor, nerde, içeriye girer girmez yine eski tas eski hamam.

Otoyol ve çevresi başkenti ziyarete gelen ve gelecek resmi davetlilere ülkemiz konusunda olumlu bir izlenim vermeye yönelik. Anlaşıldı.

Sohbet sohbeti derinleştirdi. Nasıl olduysa oldu birden kendimizi Hamamönü'nde bulduk. Sonra Cebeci'ye vardık. İçimdeki dalgalanma yeniden başladı. Bu sokaklarda, bu kaldırımlarda ne anılarımız yatıyor. Ne anılarımız uyandırılmayı bekliyor. İlerliyoruz. Taksi otelin önünde duruyor. Otel Cebeci'nin Dikimevi'ne yakın bir sokağında. Dışarıdan bakınca tam bir taşra oteli. Dışarıdan görünüşüyle kafama yatıyor. Ankara'ya gelmeden önce internet sayesinde epey otel aramış, Ankara'da kızkardeşimin ve kardeşimin yardımıyla kafama uygun bir oteli böyle bulmuştuk. Kafama uygun dediğim mütevazi, kendi halinde, çalım atmayan, sadece birkaç gün kalacağım bir Anadolu oteli. İnternette otel arayanların bildiği gibi, hemen hemen her otel kendi özel sitesinde, odasından, banyo salonuna, tuvaletinden salonuna herşeyini sergiliyor. Her zaman gösterilen gerçeğe uymasa bile otel hakkında bu yoldan bir fikir edinmek mümkün. Seçtiğim birkaç oteli kardeşlerime iletip gidip bakmalarını rica etmiş ve sonuçta erkek kardeşimin bir öğrencisinin babasının sahibi olduğu bu otelde karar kılmıştık.

Evet taksi otelin tam önünde durdu. İndik. Haşim çantalarımı teslim etti. Onunla el sıkıştık, Haşim Bey'i Ankara'da kaldığım süre boyunca bir daha görmedim.

Kardeşim yanımda, otele girdik. Kardeşim benim için şişe suları, portakal suyu, adını anmak istemediğim amerikan marka şurup, birkaç paket kağıt mendil, birkaç şişe maden suyu almış. "Beypazarı Doğal Maden Suyu"nu anmadan geçmeyeyim. O gece bir şişe içtikten sonra abonesi oldum, vazgeçemedim. Fransa'nın pek ünlü Perrier nam maden suyunu sollayan cinsten. Hemen şu tavsiyemi de burada sunayım: Ülkenin her yerinde bulunduğunu sandığım, bulunmasının çok yararlı olacağını tahmin ettiğim Beypazarı Doğal Maden Suyu'nu sakın ihmal etmeyin. Sağlık için harika. İlaç. Birebir ilaç: Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenmesi gereken bir ilaç. Türkiye'de bu, Fransa'da Perrier. Reklamı ikisi de hak ediyor.

Odamız hazır, üst kata çıktık. Kardeşim yıldırım hızıyla şişe sularını buzdolabına, kağıt mendilleri buzdolabının üstüne koydu. Ve hemen sonra "Abi Haşim Bey'i bekletmeyeyim, hemen gitmem lazım" deyip iki dakika içinde işini bitirip gitti.

Ankara'ya ineli iki saati bile dolduramadan, kendimi kendimle buldum. Evet Ankara'ya vardıktan iki saatten az bir zaman içinde kendi kendimle kaldım. Kendi ülkemde, yıllarımı geçirdiğim başkentte yalnız, yapayalnız kaldım. Kendimle, anılarımla, hayaletlerimle, yaşanmışlıklarımla ve yaşanamamışlaklarımla.

Kardeşim evine döndü. Anamızın bize bıraktığı apartmana, kardeşimin artık tek başına kaldığı eve. O da o evde yine tek başına geçirecek bu geceyi.

Kızkardeşim eşi ve iki çocuğuyla kendi evinde. Taksiyle Ankara'ya doğru gelirken kızkardeşim cep telefonundan aradı, iki satır konuştuk. Yarın görüşeceğiz.

Unutmadan eklemeliyim Ankara'da benim de bir evim var: Henüz görmediğim, SBF Evleri Kooperatifi'nin yaptırdığı ve 1980'lerin ortasında bitirilmesinden sonra on veya oniki yıl annem ve kardeşlerimin yaşadığı, son on yıldır kimselerin oturmadığı bir evim. Ankara'ya gelişimin bir nedeni de bu evin durumunu görüp değerlendirmek, oturulup oturulamayacağını ölçmek, gerekli onarımları yaptırmak. Ve bundan sonra belki altı ay Paris'te altı ay Ankara'da yaşamak. Yazmak. Yazmak. Yazmak. Bu evin şu anki haliyle oturulmasının mümkün olmadığını biliyorum. Kızkardeşimin gönderdiği fotoğraflarda bu çok açık bir biçimde belli oluyor. Ancak genel bir temizlik yaptırdıktan sonra enazından bir odasında kalabileceğimi umuyorum. Önce evi görmeli sonra kararımızı veririz. Bakalım.

Evet nihayet uzun bir aradan sonra Ankara'dayım: Hesabı kolay: Tam 32 yıl 5 gün sonra. Günü gününe.

Gençliğimin en şenlikli, acılı, üzüntülü ama neresinden bakılırsa bakılsın yüzde yüz hareketli, heyecanlı, canlı günlerini yaşadığım Cebeci mahallesinde bir otel odasında yapayalnızım. Evet yapayalnız. Cep telefonu kullanmadığım için kimseyi aramam da mümkün değl. Hem bu saatte kimi niçin arayacağım. Sokağa çıkıp yıllardır özlemini çektiğim mahallenin parfümünü koklasam, kokusunu alsam, gürültüsünün içinde yitsem, insanlarının nasıl yürüdüklerini, nasıl konuştuklarını duysam, seyreylesem. Kuru fasulya yesem. Veya bir çorba.

Bu saatte?

Hayır, çünkü gençliğimin mahallesini gün yüzüyle, ışıklar içinde görmek istiyorum. Gecenin karanlığında ve yapayalnızlığında değil. Capcanlı bir kent ve koşturan insanlar görmek istiyorum, tek, yalnız, hüzünlü yüzlerini evlerine taşıyanları, kahve köşelerinde, meyhanelerde teselli arayanları değil.

Yorgunluk da bindiriyor.

O sabah Paris'te erken uyandım. Çok erken. Ülkeye dönüş heyecanı birkaç gündür terketmiyordu, dün geceden beriyse zaptedilemez boyutlarda. Sırt çantam ve yolculuk çantam hazır. Ben henüz hazır değilim. Hele zihinsel olarak hiç hazır değilim. Bunun da etkisiyle Paris'ten Münih'e oradan Ankara'ya yolculuğu bir parça uzatarak ve böylece kendimi daha iyi hazırlayabileceğimi umarak aktarmalı gidiyorum. Luftahsa ile. En güvendiğim uçak şirketi. Dahası adı geçen şirketin Paris'ten Ankara'ya doğrudan doğruya uçuşu da yok...

O sabah evden eşimle çıkıyorum. İlle beni yolcu etmek istiyor. Bir buçuk aydan biraz fazla sürecek bu seyahat ortak yaşamımızda en uzun süreli ayrılığımız olacak. 30 Eylülde yola çıkıyorum, dönüşüm 18 kasımda olacak, eğer özel bir durum sonucu dönüşümü erkene almazsam ...

RER (Bölgesel Hızlı Şebeke/Ulaşım) ile Havaalanı'na varıyoruz. Gerekli işlemleri yerine getirdikten sonra epey zamanımız var. Bir kahveye oturup insan karmaşasını seyre dalıyoruz. Gidenler, gelenler, yolları kesişenler, geri dönenler, yola çıkanlar ... Sarılıp öpüşenler, ayrılanlar, buluşanlar, yüksek sesle konuşanlar, barbar bağıranlar, aralıksız, düzensiz ama kesintisiz insan gürültüsü.

Demek ayrılık saati geldi deyip kalkıyoruz.

Sarılıp kalıyoruz. Ama ayrılmak ve yola çıkmak lazım. Biz de öyle yapıyoruz. Eşimin arkasından uzun uzun bakıyorum. Onu yalnız

bırakmak hiç hoşuma gitmiyor ama Türkiye'ye gelmek istemeyen o. Korkuyor çünkü. Uçaktan korkuyor. Uçak deyince rengi benzi atıyor, neredeyse ağlamaklı oluyor. Evet arkasından bakıyorum: İkimiz de yaşımızı yaşıyoruz. Altmışlı yıllarımızdayız. Bu yaşlarda yalnızlık mutlaka daha zor çekiliyor. Arkadaşlarımızı sık sık ziyaret etmesini, onları eve davet etmesini birkaç kez yineledim. Ama yirmisekiz yılını birlikte geçirmiş bir çiftin ikili alışkanlıklarını, iki aya yakın bir zaman için bile olsa, es geçmek te o kadar kolay değil... 28 yıl ne ki bir yaşamda? Bir insan yaşamında bile. Demle bir 28 yılı daha kahveci. Çek bir 28 daha biracı, yanında votkayı ihmal etme: Beyaz, sert, serin olsun. Vurucu bir Alman veya Belçika birası gibi içebilelim. Yoksa demli bir tavşan kanı çay da yeter.

Yürüyen tünel, yürümeyen merdiven, işte uçağa inişten önceki aşama: Bekleme salonu. Buradan kalkışa geçen uçakları seyretmek ayrı bir eğlence. Dev uçaklar, orta boy uçaklar, özel uçaklar. Renkler içindekiler. Resmi kılıklılar. Peşpeşe uçuşuyor.

Tamam gerekli denetimlerden geçip uçaktaki yerimizi alıyoruz. Uçak girişinde gazete mazete yok. Şaşırmamak elde değil. Belki uçuşun öğleden sonra olmasıyla ilgili. Ama yine de birkaç gazete olmalıydı. Belki de önce girenler gazeteleri "götürdüler"...

Uçak dolu. Dopdolu değil ama dolu.

Paris'ten Münih'e doğru yola çıkıyoruz. "Have a nice trip". Bon voyage. "Le gout du voyage".

Kalkış işi bitttikten sonra, zamanı gelince minik defterimi çıkarıyorum. Yarın veya öbür gün yapmam gereken işleri not ediyorum: Email göndermem veya telefon etmem gereken arkadaşların isimlerini yazıyorum: Melih Aşık, Ragıp Duran, Faik Bulut, Eşber Yağmurdereli, Arif Okay en başta ...

Sonra uçak yolculuklarında yanınızda götürmeniz yasak olan ve o nedenle Paris'te bıraktığım "decontractyl", "srilane", "voltarene"i Ankara'da satın almam gerektiğini not ediyorum. Bel, parmak, dirsek, diz ağrılarını hızlı biçimde azaltmaya ve hatta tamamen söküp atmaya yönelik bu merhemler herkesin, hele benim gibi zamanının önemli bir bölümünü bilgisayar karşısında oturarak geçirenlerin, işine yarayabilir. Ankara'da ilk günden itibaren aramaya başladığım, birçok mahallede birçok eczaneye sorduğum bu merhemlerden sadece üçüncüsünü Kuğulu Park'ın hemen dibindeki son derece kibar bir bayanın hizmet verdiği eczanede bulduğumu burada yazayım. Aklınızda bulunsun. Bu kadar kibar ve uygar eczacı her yerde bulunmaz.

Her uçak yolculuğunda kaçınılmaz olarak ve ne kadar başka şeylerle de ilgilenseniz bir an veya başka bir an uçak kazası ihtimali aklınıza takılabilir. Bu kez de öyle oldu. O zaman aklıma gelenleri not defterime karaladım, bir tür vasiyetname gibi. Rahatladım. Buraya aynen alıyorum:

Yaş 67. Ölüm gelse şu an ne olur? Hiç ! (Burada hemen Neyzen Tevfik'i anmak isterim). Yapacaklarımın/yapabileceklerimin yarısını, belki biraz da fazlasını, yapmış, unumu henüz tümüyle elememiş bile olsam, eleğim elimde kalsa ne olur? Ne olur gençliğim? Ne olur anam, kitabını yazacağım? Kitaplarım, yayınlanmayı bekleyen kitaplarım, yazılacaklar, ne olur? Ne olur eşim? Gri ve siyah saçlarıyla yalnızlık korkusu sarmış gözlerinde, yalnızlığın eşiğinde, kalmasın eli böğründe, ağlamasın, boşuna yaş dökmesin, güller açsın gözlerinde; korkuları, geçmiş hayaletleri kabuslarında bitsin. Ne olur çocukluğum? Tozlu kuçelerde, taşlı tarlalarda, çaputtan topla ve yalınayak top oynadığım akşamüstleri ne olur? Ne olur babam? 1965'ten bu yana mezarlıktan izler Hilar'ı, Ergani'yi, Fırat ve Dicle'yi. Ne olur Abelerim? Ablalarım ne olur? Anam ne olur? "Yağmur yaği?"

diyen Anam, evinden son çıkışında. Ne olur Ergani? Çapak tutmuş gözleriyle karakuru bebeler ne olur? Aç kalmasın çocuklarımız, okusun ve yazsınlar, keşfetsinler yeniliklerle geleceği, barış içinde geleceğe umutla bakabilsinler, umutla bakabilmenin mümkün olabileceğini bilebilsinler ah! Ve geleceğin geleceğini bir gün mutlaka.

Uçakta yiyecek bir şeyler verdiler mi? Anımsamıyorum. Ama hakiki Belçika ya da Alman birasını hatırlıyorum. Wartheiner marka. Sert ve vurucu cinsinden.

Münih'e vardık bile. Saat tam 16:35.

İndiğim noktadan aynı Havaalanı'nın "T2" bölümüne geçmem lazım, yürüyorum. Birara levhayı görüyorum, o yöne doğru yürüyor ve aynen izliyorum. Sonra levha mevha kalmıyor. Birilerine sorayım diyorum. Görevliye benzeyen birine Fransızca sorumu yöneltiyorum. Adam aydan gelmişim gibi bakıyor bana. Fransızca değil görevli belki iyi Almanca bile (!) bilmiyor. Hadi evladım kendi göbeğini kendin kes deyip ilerliyorum. Bir yerde yeniden "T2" levhasını görüyorum, çocuklar gibi seviniyorum, merdivenleri çıkıyorum, sağa dönüyorum ve tam o sırada bir gişede genç bir polisle göz göze geliyoruz, genç polis tırslıyor, herhalde "yabancı" olduğumu anladığı için, yabancıları sevmediğini saklaması mümkün değil (belki, diyorum, ortaokuldayken, sevdiği kız kendisini bir Türk için terketti: Türkiye'de yaz tatilini geçirmek aşkıyla; kimbilir), pasaport denetimini aynı polis yapacak, korkup altına etmesin diye Türkçe değil Fransızca "Bonjour" diyorum, polis rahatlıyor, pasaportuma bakıyor, ağzını açmadan, tek laf etmeden, damgasını basıyor. Geçiyorum. Evet yanıt manıt vermedi genç polis. Korkusu da geçmiştir umarım. Madem ki genç polisi ısırmadım (!)

Vardığım mekan geniş. Sırt çantamı, yolculuk çantamı yerleştirebileceğim bir chariot da buluyorum. Oh bee! Rahatlıyorum. 1968'de Aralık ayının son günlerinden birinde, olağanüstü derecede soğuk ve çok karlı bir gününde, ilk kez gördüğüm Munih'ten ne kalmış diye dışarıya bakıyorum ama kent merkezinden ve Merkez Gar'dan çok uzaktayız, çevrede gördüklerim ise şehir merkeziyle ilgili değil, bütün havaalanlarındaki gibi koskocaman binalar, depolar ve benzeri yapılar. Ve vızır vızır bir trafik.

Bulunduğum katın içinde neler var diye upuzun, bitmez tükenmez koridorlarda dolaşıyorum. Birden değişik ve epey ilginç bir bölüm çıkıyor karşıma: Saksılarda ağaççıkları, çiçekleriyle sanki kent bahçeşi. Adı üstünde "Recreation Areades Münchner Flughafens". "Lounge": Hayırdır. Evet hayırdır:

Harika bir mekan: Yeşil yapay halı döşenmiş kocaman mekanda chaiselongue'lar, gazeteler, kitaplar ... Kitapların tümü Almanca birkaç tanesi İngilizce veya Amarikanca. Fransızca ya da hani ne olur Türkçe ya da Kürtçe, Arapça, İtalyanca, İspanyolca ya da Portekizce tek bir kitap, tek bir gazete yok. Avrupa Birliği böyle inşa ediliyor işte: Duyduk duymadık demeyin, bizsiz sosis yiyip bira içmeyin.

Burası bir tür "Dinlenme Alanı". Benim gibi bel ağrısı olanlar için şezlonglar ilaç. Nitekim yanımdaki iki kişilik bölümde yaşlı bir çift uzanmış dinleniyor, gazetelerine dalmış okuyor. Ötede 1960'lardan kalmış tıpkısının aynısı hippi giyimli, saçlar ve sakal uzun bir genç yarı çıplak yerde oturuyor, Hindistan'dan yeni dönmüş gibi veya Hindistan'a yeniden gitmek üzere olan biri havasında. Ötelerde İranlı olduğunu tahmin ettiğim tatlı bir genç bayan. Sıkı makyajlı ve gözleri dört dönüyor.

Hemen gazeteler yığınına yakın şezlonglardan birini seçiyorum ve uzanıyorum. Bütün alman gazeteleri ve dergileri emrinizde. Bir saat kadar bir süre içinde bütün gazeteleri tek tek inceliyorum, ilginç ve işe yarayabilecek haberlerin bulunduğu sayfaları kesip bir kenarda biriktiriyorum. Bütün gazeteleri ve dergileri almak mümkün ama Alman gazeteleri ve dergileri binbir ek ve özel reklam sayfalarıyla leş ağırlığında olduğundan taşımak için özel bir taşıyıcı gerekecek. Buna hiç ihtiyaç yok çünkü gazetelerin ezici çoğunluğu pespaye. Okunacak bir şey bulmak epey zor. Ama o günlerde Türkiye'de gündemde olan Atatürk Orman Çittliği'ndeki "saray" birkaçında alaylı bir dille yer alıyor. Birinde bir fotoğrafla ve şu başlıkla alay dalga geçmeye dönüştürülmüş: "Ankara'da Versailles". Paris'in güneybatısındaki Versailles krallık sarayıyla karşılaştıma iğneleyici. Neyse zaman aktı, kestiğim gazete sayfaları bile epey ağırlaştığı için onları yeniden gözden geçirip birkaçını çöp tenekesine atıyorum; kalanları sırt çantama yerleştiriyorum.

Bu ağaçlı ve yeşil alanı gözüm arkada terkediyorum.

Beklenen an geldi: Münih'ten Ankara'ya kalkacak uçaktaki yerlerimizi aldık. Uçak tıka basa. Münih Ankara arası 2074 kilometre. Paris'ten buraya kadar 689 km yaptıktan sonra şimdi sırada yolun uzunca bölümü. Verilen bilgilere göre uçuş üç buçuk saat sürecek. O sırada arkamdaki sırada oturanlardan birinden şu veciz lakırdıyı duyunca yolculuğumun gazete ve/veya kitap okuyarak, yazarak değil dinleyerek geçmesinin daha yerinde olacağına karar verdim. Arkamdaki yolcu, çok şey bilen harika vatandaşımız aynen şunları söyledi, şaka filan değil, inanarak:

"Ne 3,5 saati yav, 2 satte gideriz. Rüzgara bağlı, rüzgarı hele bir arkasına alsın bak gör o zaman."

Harika değil mi?

Evet harika!

Sonra yanında ilk kez karşılaştığı belli, henüz adını bile bilmediği başka bir vatandaşımızla hakiki bir yolculuk muhabbeti başlattı. Yanında eşi ve eşinin kuçağında küçük çocuğu olan vatandaşımız, eşofmanlı genç yolcuyla bilgi ve deneyimlerini paylaştı:

Konya'dan Kayseri'ye kaç kilometre mesafe olduğunu, yeni ve lüks otobüslerle bu mesafenin ne kadar hızla alındığını ve hele rüzgarın arkadan esmesiyle hızın arttığını ve mesafenin daha da azaldığını böylece öğrendik. Sağolsunlar uçak gürültüsünü bastırmak için yüksek sesle konuştukları için anlattıklarını çok iyi duyabildim ve anlattıklarından ben de epey şey öğrendim. İşte buraya yazıyorum ya: Tam bu sırada, "Ne güzel anlatıyon Abi, anlat be Abi" diyor eşofmanlı genç. "Abi" çoşuyor ...

Almanya'ya nasıl geldiği, ilk zamanlardaki zorluklar, sonraki günlerdeki "refah" ve kalan ne varsa, hepsi anlatıldı ...

Uçak dolu. Oturduğum mekanda A'dayım. B boş. Komşum, tanımadığım bir adam, C'de. Arka sıradaki muhabbet aralıksız sürüyor. Ön suskun. Arkadaki genç ve sempatik çiftin bebeleri uyandı, ağlıyor. Baba sustu. Aile havası içindeyiz. Bu da güzel. Komşuları genç konuşmaya başlıyor: Gençin, eşofmanlı gencin, Almanya ABD dolaş-tur cinsinden olduğunu böylece öğrendim: Komşularına anlattığına bakılırsa, "Türk Havayolları çok pahalı Abi. ABD'ye 1900 dolardan fazla para istediler. THY ile gitmedim, başka bir şirketle 850 dolara uçtum."

Yemek servisi yapıldı:

Tavuk, "hahnchen paprika gemüsesauce"lu. Artı "mandelkrokant Schwermer". Yanında domates suyu. Harika. Bugünkü bütün akşam yemeği bu kadar. Yeter.

30 Eylül 2014 tarihli The Wall Street Journal, “Catalonia vote” başlığıyla Katalonya’daki gelişmeleri aktarıyor. Katalonya’yı “most important industrial region” biçiminde niteliyor ... Katalanların koltukları kabarıyor: Uçaktan görüyorum: Barselona’da şenlik var. Barça bu yıl mutlaka şampiyon. Messi Kral. Asıl Kral’ın, kızının ve ailesenin ise başları yolsuzluktan dertte ...

Cebeci’deki otel odasında günün film şeridi kronolojik olmayan bir sıralama içinde gözümün önünden geçiyor, kafamda canlanıyor. Binbir düşünce aklımda cirit atıyor. Cebeci’deki otel odasında sırt üstü uzandığım pespaye yatakta, düşünmeye hiç te elverişli olmayan cehennem yatakta, düşünüyorum. Nasıl oluyorsa oluyor işte.

Gece uzuyor. Günle karışıyor. Gece bitmiyor.

Gecenin ilerlemiş saatinde Ankara’daki otel odasında uyumaya çalışıyorum. Yatağa keşke uzanmasaydım. Yatak değil çukur. Hangi malzemeden yapıldığı meçhul ama büyük ihtimalle plastikten (?). Herhangi bir sertlik yok, uzandığın yerde yatak çöküyor sanki. Epeyce geniş yatak odanın tümünü kaplıyor, sadece giriş-çıkış kapısının açılabileceği kadar bir alan bırakılmış. Kapının tam karşısındaki koskocaman pencerenin önüne alçak bir masa ile bir sandalye yerleştirilmiş. Duş ve tuvaletin kapısına doğru küçük bir buzdolabı. Buna da şükür. Duşa girmeyelim isterseniz, moraliniz bozulabilir. Ama girmeden de olmuyor: Tavana doğru sağlı sollu iki minik penceresi var. İkisi de birer parça kırık. Tuvaletin sifonunu çekmeseniz bile sürekli su akıyor. Sifonu çekince harika ve bütün mahalleyi uyandıracak canlılıkta bir gürültü kopuyor ki Manavgat Çağlayanı yanında çocuk oyuncağı kalır. Aman bir daha sifonu filan çekmemeli.

Uyumam na-mümkün. Kalkıyorum. Gazeteleri alıp bakıyorum, okumadığım haberleri, makaleleri okuyorum, yeniden ve yeniden. Dedim ya gece bitmiyor!

1 EKİM ÇARŞAMBA

30 Eylülü 1 Ekime bağlamak üzereyiz. Hava soğukca. Tuvalet ve duş mekanında pencereler kırık ve unutmadan ekleyeyim tuvalet ve duşa giden kapı da kapanmıyor.

Pijamanızı giydiniz, yatağa uzandınız, uyumaya çalışıyorsunuz. Uyumak mümkün değil: Son derece doğal, çünkü birçok anı birden akın edince beynin dinginleşmesi için zamana ihtiyacı var. Uykunun gelmesini bekliyorum. Gelmiyor.

Yazmayı unuttum: Otelin giriş kapısının tam karşısında ve odamın da hemen karşısında taksi durağı var: Taksi durağı anlaşılan sadece durak değil bir tür buluşma ve sohbet etme mekanı, minik bir saray gibi dikilmiş taksi durağında, birkaç şoför ve mahalleli bulunuyor olmalı ki bağırmalı çağırmalı sıkı bir sohbet sürüyor. Gecenin geç saatlerine kadar.

Bütün bunlardan rahatsız olmuyorum. Cebeci'nin ve belki bütün diğer mahallelerin alışılmış sesleri. Özlediğimiz sesler. Dinliyorum. Bir parça nostalji ve hüzün de hani eksik değil. Hüngür yok!

Uykunun gelmesini bekliyorum. Uyku gelmiyor.

Televizyonu açıp ne var ne yok bakıyorum. Haberler, değişik programlar birbirini izliyor ama hiçbiri "açmıyor". Kalkıp Paris'te ve Münih'te aldığım gazetelere bir kez daha göz atıyor, okumaya vakit bulamadığım şeyleri okuyorum. Bazılarını ikinci kez.

Zamanın geçmesini bekliyorum. Zaman geçmiyor. Zaman anılarda asılı.

Sabah erkenden sokağa çıkmalı diyorum.

Zaman geçiyor ...

Aaa şoförlerin sesleri artık duyulmuyor. Onlar da uyumaya gittiler demek. Saat kaç acaba? Kol saati kullanmıyorum. Otel odasında da saat yok. Ne yapmalı. Televizyonu yeniden açmalı belki ve saati öylece öğrenmeli: Saat 4 olmuş.

Otel odasında bırakın bir saati veya yarım saati, bir tek saniye bile uyuyamadan sabahı getirdim sonunda. Sabah geldi belki ama gün henüz güneşlenmedi. Biraz daha beklemeli.

Odada turluyorum. Duş almak istiyorum ama sıcak suyun garantisi yok, güvenemiyorum. Pencereler de henüz onarılmadı. Pencerenin kırılmış parçalarından içeriye dolan serinliğe/soğuga ne demeli o zaman? Hem bu saatte kim onarabilir ki?

Giyiniyorum. Aşağı kata, giriş katına, iniyorum.

“Gece nöbetcisi” ötelin giriş kapısının yanındaki koltuklardan genişce olana kıvrılıp uyuyakalmış. Sırtında bataniye gibi bir şey. Uyandırmaya kıyamıyorum. Orta yaşlı bu adam kimbilir hangi derdin taşıyıcısı. Kolay olmayan bir meslek seçmek zorunda kalmış. Belki asıl mesleği bu değil, ikinci bir iş olarak “gece nöbetçiliği” yapıyor. Belki.

Uyandıramıyorum.

Hemen oradaki salonumsu bölüme geçiyorum. Işıkları yakıyorum, bir gazete buldum, göz gezdiriyorum: Spor haberlerine epey yer verilmiş. Duyduğuma göre, epeydir birçok insan gazeteleri sonundan, spor safyasından okuyormuş zaten ...

Belki benim gürültüm, belki sokakta yeniden başlayan git-gel, belki taksilerin valsi gece bekçisini uyandırdı. Benim salonda oturduğumu görünce geldi, “Abi kahvaltı ister misin?”. Hem de nasıl.

Ellerini filan yıkamadan mutfağa geçti, iki dakikada çayı demledi. Bir tabakta kara zeytin (saydım sekiz adet), bir parça beyaz peynir ("imansız"), endüstriyel reçel (berbat), endüstriyel yağ (o da berbat), ayrı bir tabakta birkaç dilim domates, minik bir hıyar; biber de var mıydı, şimdi anımsayamıyorum. Bu kadarı bana yeter de artar derken sahanda (iki de) yumurta da getirmesin mi? Pes!

O kadar aradan sonra ülkemde yediğim ilk yemek bu oldu.

Kuru fasuya veya musakka değil.

Sunulanların hepsini yiyemedim, ama kara zeytin, kötü beyaz peynir, sahanda yumurta, domates ve hıyar çatal ve bıçak saldırılarımdan kurtulamadılar. İki belki üç bardak çay da içtim. Demli çay içmeyeli de epey oluyor. Elbette Paris'te Hüseyin Usta'nın "Gemlik Restaurant"ında iyi yemek yiyip demli çay içtiğimiz oluyor ama Ankara'da içilenin tadı yine de başka. Gece bekçisine teşekkür ettim. Ellerini hala yıkamamıştı ama o da mutfakta kahvaltısını ayakta atıştırıyordu.

Saat 6 gibi. Gece bekçisine, çıkıp bir tur atacağım bir veya iki saate kadar dönerim, dedim. Saat 9:30 veya 10 gibi kızkardeşim, eşi ve kızları gelecek. Oğulları fakültede derste olacağı için onu ancak öğlen yemeği saatinde Kızılay'daki Mülkiyeliler Birliği lokalinde, bahçesindeki lokantada göreceğim.

Sokağa çıkıyorum.

İlk adımlarımı özene bezene atıyorum. Kolay değil, kimbilir belki geçmişten kalan ayak izlerime rastlarım diyorum. Bastığım kaldırım taşlarına dikkat ediyorum. Buna kaldırım demek zor, belki maldırım: Taşların pek çoğu yerinden oynamış. Çoğu kez ise taş maş ta yok. Gözünü sekiz aç oğlum!

Otelden çıkınca tam karşıdaki taksi durağını, yanyana ve peşpeşe sıralanmış sarı taksileri gördüm. Dört-beş metre kadar yürüdüm, sağa döndüm: Sol kol üzerinde bir "Düğün Salonu". Sağımda bir pastane. "Petek Pastanesi"nin bulunduğu köşe başına vardım. Oradan da sağa döndüm, niyetim Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne kadar yürümek. Anılar ve geçmişin sesleri çağırıyor çünkü.

Ama bi dakka:

Aniden bir patırtı duydum, ne oluyor diye ve yerimden hiç kıpırdamadan sadece başımı gürültünün geldiği sağ yanıma çevirdim, daha başımı çevirirken gürültünün yanımdan, sağ yanımdan, benimle pastanenin vitrininin arasından hızla geçen, kaldırımdan geçen, özellikle belirtiyorum evet evet kaldırımdan geçen, kocaman bir motorsikletten kaynaklandığını ağzım açık farkettim. Motorsikletin sürücüsü kask mask ta taşımıyordu ama kaldırımdan ve bir yayayla bir vitrin arasındaki dar boğazdan son hızla geçiyordu. Koçum dedim kendi kendime hemen geri dön ve daha sakin bir sokaktan SBF'ye yollan.

Geri döndüm.

Otele doğru gitmek ve onun bulunduğu sokaktan aşağıya doğru inmek üzere sola saptım, iki adım attım. Pattttbadabummm diye bir gürültü ve bu patırdıyı izleyen bir şangırtı duydum; o anda irili ufaklı birtakım metal ve plastik parçaları da sağıma soluma düştü. Bu defa ne oluyor diye gürültünün geldiği tarafa baktım. Ziraat Bankası'nın önünde, yolun tam ortasında, sağ önünden çarpılmış, caddenin orta yerinde ama çok garip bir biçimde yüzü geldiği yöne dönmüş ve bulunduğu yerde çakılıkalmış sarı bir taksi gördüm.

Önce anlayamadım.

Ama taksinin kapısı açılıp içinden dayılanarak inen ve birkaç saniye önce benim bulunduğum ve motorsikletin hızla geçtiği noktaya

doğru efelenerek gelen ve küfürlü sözler telafuz eden ellili yaşlarında veya altmışlarının başındaki taksi şoförünü görünce onu izledim; aynı anda genç bir şoförün de süt taşıyan ve üstünde "Hizmetindeyiz" yazılı, markasını ayıp olur diye aktarmadığım, iri bir minibüsten inip yaşlı taksi şoförüne doğru yürüdüğünü farkettim. O da efeleniyordu ama küfür etmiyordu. Yaşlı taksi şoförü kırmızı ışıkta hızla geçtiği için kusurlu olduğunun bilincinde ve genç şoförün gürültüye papuç bırakacaklardan olmadığını hızla farkettiğinden işi hemen alttan almaya başladı. Tedbiri elden bırakma Tayyar!

Bu gelişmeleri olayın iki "kahramanının" yanlarına kadar yaklaşıp seyretmenin yerinde olmayacağını sandığım için pastaneye girdim ve bir çay rica ettim. İri ve ortadan çalımlı harika bir bardakta hakikaten sıkı demli ve sıcak bir çay geldi.

O sırada iki şoför birbirlerine karşı daha saygılı bir biçimde işi toparlamaya, sonuçlandırmaya çalışıyorlardı. Bir ara yaşlı şoför yine dayılanınca, tam karşıdaki "Polis Merkezi Amirliği"ne kadar gittiler. Hemen iki polisle birlikte "Merkez Amirliği"nin kapısının önüne çıktılar, polislerin ellerindeki iri silahlar dikkatimi çekti. Markalarını, ne tür silah olduklarını bilmem mümkün değil: Belki kalaşnikov, belki daha ağır bir silah. Polisler ne dedidyse dediler, iki şoförü bu işi kendi aralarında anlaşarak halletmeleri tavsiyesiyle başlarından defettiler. İki şoför pastanenin hemen önünde duran süt aracının kenarında gerekli kağıtları doldurdular. Sonra süt taşıyıcısı sütleri teslim etmek üzere araçına atladı ve Kurtuluş yönüne doğru yola koyuldu. Yaşlı taksi şoförü de otelin karşısındaki taksi durağına.

Gün her ikisi için de iyi başlamadı denebilir sanıyorum.

Birkaç saniye içinde, kaldırımda yanı başımdan son hızla geçen, en ufak bir hareketimde beni de kendisiyle birlikte götürebilecek

apaçık deli bir motorsiklet sürücüsünü tüylerim diken diken seyrettikten sonra böylesi bir trafik kazasına ve sonrasında olup bitenlere tanıklık etmek Ankara'lı günlerimin ilk saatlerinde epey garipti. Korkutucuydu da. Ama daha sonraki günlerde gördüklerim sayesinde bu tür işlerin sıradan, artık önemsenmeyen, kanıksanmayan türden şeyler olduğunu anlayacaktım. Ama o günleri o saatlerde henüz yaşamamıştım.

Burada dikkatinizi rica ediyorum: Aynen ve hakikaten böyle yaşadım bu iki olayı, uydurma, öyküleştirme gayreti sanmayın lütfen.

Pastaneden çıkmak üzere kalktım, tam o sırada bir genç girdi, pastanenin kendi ürünü harika boğaca, simit, börek, tatlı matlı ne varsa herbirinden birer ikişer adet satın aldı. Dayanamadım ben de bir simit aldım, bir çay daha ısmarladım, yeniden salonumsu bölüme geçip oturdum ve simidimi özenle yedim, çayımı gelen geçenleri izleyerek özenle, yudum yudum ve her yudumun tadına vara vara içtim. SBF'deki bir simit bir çay veya bir çay bir simit günlerimizi andım. O günlerin bütün arkadaşlarını ve yoldaşlarını da ...

Ankara yeni bir güne hazırlanıyordu. Bense "bu yeni" Ankara'ya.

Pastaneden çıktıktan sonra sağıma, soluma, bastığım yere, hele kaldırımlardan geçen motosikletlere, yaya geçitlerini hiçe sayan taksilere ve otomobillere, kamyonlara, benim diyen uçaklara fark atabilecek minibüslere, "pilot" şoförlerine dikkat ederek yürüdüm.

Yürüdüm.

Ama SBF'ye bir türlü varamıyorum, yaklaşamıyorum. Sanki ben ona yaklaştıkça o benden ve kendisinden uzaklaşıyor.

Cebeci 1980'lerin başındaki Cebeci değil, her şey değişmiş. Eski binalar yıkılmış, yerine yenileri yapılmış, birkaç kat daha yüksek, daha alımlı binalar her yeri kapsamış, büyümüş, yeşil alanlar küçülmüş. Yeşil alanlardaki ağaçlar sokağa taşmış, bakımsız ve serseri. Trafik alabildiğine artmış. Alt ve üst geçitler boşuna inşa edilmiş, herkes otomobillerle oyun oynarcasına şoseden, asfaltan, yoldan, ve karşıdan karşıya çalımlar atarak, hoplayarak, zıplayarak, kimi kez şoförlerle küfürleşerek geçiyor. Bu da bir spor! Olmalı. Belki.

Bu karmaşa arasında SBF de yıkılmış olmasın? Yok canım o kadar da değil: Yıkılsaydı haberim olurdu muhakkak.

Ama o kadar yürüyüp bir türlü SBF'ye varamayınca bir yerde dayanamayıp minibüs bekleyen bir vatandaşa sordum:

Fakülteler şurada aşağıda değil mi?

Kibarca yanıtladı: "Evet Abi, biraz daha yürüyün, iki yüz metre kadar ötede." Rahatladım.

Yeniden yürüdüm.

Bir gazetenin ve bir derginin bütün binaların girişinde kimi zaman paketler halinde, bazen çok sayıda, karşılıksız alınması için bırakılmış olduğunu gördüm. Fransa ve Belçika'daki günlük beleş gazeteleri anımsadım. Hani sadece ajans haberlerini birkaç fotoyla sunan küçük, beleş ve bir parça da leş gazeteleri. Merak ettiğim için gazeteden ve dergiden birer adet aldım. Açıktan okunamayacak cinsten olduklarını anladım ve daha sonra okumak üzere çantama koydum.

Yürüdüm.

SBF binasını görür görmez tanıdım.

Bina aynı. Merdivenler aynı, basamaklarında değişik ve epey "ılımlı", "very soft" sloganlar yazılı.

Binanın hemen önündeki bahçe de aynı, ama o da bakımsız, uzun zamandır berber yüzü görmemiş uzun saçlı bir hippi gibi.

SBF ve Hukuk Fakültesi ve çevrelerindeki diğer kurumlar demir parmaklıklar arasına alınmış.

SBF ve Hukuk'un ortak girişinde polisler nöbet tutuyor. Girişte kimine kimlik soruyorlar, kiminin, öğrencilerin mutlaka, çantasını açtırıp, bakıyorlar. Bunları caddeden görebildim. İçim cızz etti. Böyle bir SBF'ye o an girmek içimden gelmedi. SBF'yi ve öğretim üyeliğini sürdüren dostlarımı bugün ziyaret edemeyecektim.

Kurtuluş'a kadar yürüdüm. Oradan karşı kaldırıma geçtim. Karşı kaldırımdan ve hemen sonra ara sokaklardan, otele doğru yürümeye başladım.

Fakültelerin karşılarında ve yanlarında sıra sıra kahve, lokanta ve bilhassa özel öğrenci yurtları dizilmiş ...

Yine arka ve ara sokaklardan otele dönerken ufak tefek bir park gördüm, girip turladım, in-cin top oynuyor, bu saatte belki böylesi doğal.

Bu arada önüme çıkan birkaç otele girip boş odanız var mı deyip, odalara bir göz attım, fiyatlarını sordum, kartlarını, varsa reklam broşürlerini aldım. Otelimi hemen değiştireceğim, bu kesin, ama uygun bir otel bulursam yine Cebeci'de kalmayı düşünüyorum. Baktığım otellerin hepsi geceyi geçirdiğim pardon geçiremediğim otelden daha iyice ama maalesef herbirinin mutlaka bir eksiği var: Birinde duş yok, öbüründe televizyon, berikinde yatak berbat, vesaire vesaire. Hepsine teşekkür ederek ayrılıyorum. Otellerin kartlarını ve reklam broşürlerini anı olarak saklıyorum.

Geceyi geçirdiğim otele döndüğümde gece bekçisi gitmiş, resepsiyondaki yerini daha genç bir emekçi almıştı. Oda anahtarımı isteyince ismimi sordu söyledim. O genç tam anahtarı verirken otelin hemen girişinde soldaki koltukta oturan kerli ferli adam yerinden kalkarak, bana yöneldi. Kendisini tanıttı: "Otel sahibi". "Oturup iki satır sohbet edebilir miyiz?" deyince memnuniyetle kabul ettim. Oturduk:

-Neskafe içer misiniz?

-Zahmet olmasın.

-Ne demek.

Hemen resepsiyondaki gence seslendi, iki neskafemiz birkaç dakika sonra pırıl pırıl fincanlarda geldi.

Höpürdettik.

Otel sahibi, küçük kardeşimin geçmiş yıllarda aynı sokaktaki ilkokulda öğretmenlik yaparken oğluna ne kadar yakınlık gösterdiğini, oğlunun bu ilgi sayesinde okula ısındığını ve öğrenimine sıkı sıkıya sarıldığını, kardeşime bu açıdan ve daha sonraki yıllarda oğlunu düzenli olarak arayıp öğrenim koşullarını sormasından, ilgisini eksik etmemesinden dolayı derin teşekkür borcu olduğunu anlattı. Sonra kendisini, ailesini, Avrupa'ya yolculuklarını, Paris'i ziyaretlerini, Almanya'nın insani boyutlardaki bir kentindeki evini de. Hatta istersem o evin anahtarını bana verebileceğini ve oraya gidip kalabileceğimi ekledi. Dünya kadar şey konuştuk. Dinlemek te hoş bir iş. Güzel dinlemekse daha zevkli bir iş. Bir saatten fazla sürdü sohbetimiz ...

Otel sahibi anlatımını sürdürürken birden otelin önünde, otel kapısına doğru yürüyen annemi gördüm. Gençliğini. Hayır bu annem değil, kızkardeşim. Ama o kadar güzel yaşlanmış ki sanki

annem. Yürüyüşü bile annemizinkine benziyor. Biraz arkasında eşi. O'nun da hemen yanında kızları. Eşini ve kızını ilk kez görüyorum. Fotoğraflarını saymazsak. Kızkardeşim son derece dinamik bir yürüyüşle otel kapısından içeri girdi hemen sarmaş dolaş olduk. O ağlamaya başladı. Benim de gözlerimden yaşlar boşandı ama sessiz. Erkek adam ağlamaz deyişine toz kondurmamak lazım ne de olsa. Ama bu ana da dayanılması mümkün değildi.

Görüşmeyeli çünkü otuz iki yıl olmuş. Çok hasret çekmişiz çok. Kolay değil. Telefon konuşmalarımız, mektuplar, kartlar, emailler ayrı, böylesine canlı görüşmek, ölmeden yanyana gelebilmek ayrı. Yıllardır süren hasret artık ara verebilir. Sonra eşiyle sarılıp öpüşüyoruz. Sonra kızıyla.

Birken dört olduk.

Dördümüz birden, salonun girişindeki ve sabah erkenden oturduğum büyük ve yuvarlak masanın çevresindeki sandalyeleri alıyoruz, yerleşiyoruz. İyilik sağlık haberlerini, uçak yolculuğunu, Ankara'ya varışımı, son birkaç saati konuşuyoruz.

Otelin berbatlığını ve hemen pılımı pırtımı toplayıp terketmek niyetinde olduğumu söylüyorum. Kızkardeşim ve kızı Meşrutiyet Caddesi'ndeki bir otelden söz ediyorlar. Tamam diyorum, gidip bakalım.

Otele borcumu ödüyorum. O sırada patronun ortadan kaybolduğunu farkediyorum. Resepsiyondaki genç "Bürosunda olmalı" deyince selamımı iletmesini rica ediyorum. Odama çıkıp hazır ve çıkmayı bekleyen iki küçük çantamı alıyorum. Anahtarı resepsiyondaki gence teslim ettikten sonra dördümüz çıkıyoruz, otomobile atlayıp ayrılıyoruz.

Meşrutiyet Caddesi'ne varıncaya kadar akıl almaz bir ulaşım yoğunluğu, hakiki bir şamata. Gürültü, korna sesleri, küfürler, yayalarla sürücüler arasındaki sert bakışmalar, el kol hareketleri, basbayağı tedirgin edici sertlik atmosferi içindeyiz ... Napoli'den daha canlı. Daha küfürlü. Daha gürültülü: "Avanti ... avanti ..."

Zar zor bir sokakta yer bulup, otomobili orada bırakıyoruz. İnip otele doğru yürüyoruz.

Yayaların yürüyüşü de yampiri. Bu kadar kalabalıkta da başka türlü yürümek mümkün değil sanıyorum. Yampiri yürüyenlerin yanında basbayağı birbirinin üstüne üstüne gidenler bile var: "Çekil lannn bu yol benim yolum" dercesine ...

Kentin göbeğinde, Mülkiyeliler Birliği'ne iki adımlık mesafede ve bu açılardan harika otele varıyoruz. Caddeye değil arkaya, "avluya" bakan bir odanız var mı diye soruyorum. "Evet boş odamız var" yanıtını alınca çıkıp bakıyorum. Evet bu bir otel odasıdır: Mikro boyutlarda ama herşeyi derli toplu, eksiği yok. Yatağı sert ve mükemmel. Tamam diyorum. Ankara'da kaldığım sürenin tümüne yakınını bu otel odasında geçirdim. Yöneticileri ve hizmet verenleri mükemmel. Otel mütevazi ve temiz. Ve merkezi. Bundan iyisi can sağlığı.

İki çantayı odama bırakıyorum ve hep birlikte çıkıyoruz. Kızkardeşim oğluna Mülkiyeliler Birliği lokalinde öğlen yemeği için randevu verdiğinden oraya yöneliyoruz. İki adım dedim ya, yaya kalabalığını yararak, cansiparene bir mücadeleyle yürüyerek, varacağımız noktaya kısa sürede ulaşabiliyoruz.

İşte ünlü, tarihi, değişmez Mülkiyeliler Birliği lokali:

Ey Mülkiyeliler Birliği lokali ey 1960'ların ortasından 1982 Eylülüne anılarımızın sessiz ve suskun arşivi, geçmişi anlatabilir misin? Eski defterleri, ve hele defter-i kebiri açıp olan bitenleri aktarabilir

misin? Hafızan ne alemde? Dilin yok: Anlatamazsın, aktaramazsın. Olsun. Senin yerine biz anlatacak, biz aktaracağız.

Bak sokağın aynı: "Yayalara mahsus" hale getirilmiş, ama gürültüsü birkaç kat artmış, dahası arada otomobiller, kamyonlar da geçmiyor değil.

Hiçbir şeyin değişmemiş gibi, dışarıdan bakınca. Giriş katın, bahçen aynı.

Giriyoruz.

Bahçeye adım atar atmaz bir parça yüksekteki terasımsı bölümde bir genç bizleri görür görmez ayağa kalkıyor. Bu yeğenimdir. Sarılıp öpüyorum. Basbayağı boyu posu yerinde genç ve sevimli bir öğrenci. Bize kocaman bir masayı ayırmış. Diziliyoruz masanın etrafına. Birazdan dün geceden beri görmediğim erkek kardeşim de katılıyor bize.

Dörtken beş, beşken altı olduk.

Yeğenimi ilk kez gördüğüm için ve bizimle uzun süre kalamayacağından, çünkü öğleden sonra dersi var ve fakültesine dönmesi lazım, onunla biraz daha çok sohbet etmek istiyorum.

Konuşuyoruz, yemeklerimizi yiyoruz. Konuşulacak, anlatılacak daha dünya kadar şey var.

Geçmiş yıllardan birkaç sınıfdaş, arkadaş ve tanıdık hoşgeldin demek için uğruyor: Kısa sohbet ve yine görüşürüzlerle ... Onlardan bir-ikisini Lokal'e her gittiğimde yeniden gördüm ve sohbetimizi sürdürdük. Çok ta iyi oldu ...

Mülkiyeliler Birliği bahçesi yeşillik açısından belki biraz daha yeşil ama müşterileri biraz daha yaşlı, genellikle orta yaşlı. Geçmiş yıllarla kıyaslamak olası mı? Belki.

Bu ilk gelişimde çevremi ve müşterileri uzun boylu izleyemiyorum, seyredemiyorum, ama birkaç gün üst üste ve düzenli olarak öğlen yemeği için gelince kimi gözlemler yapabileceğimi sanıyorum:

Bahçe eski yıllara oranla sanki daha kalabalık: Öğlen yemeği saatinde birçok Mülkiyeli, çevredeki eş, dost, tanıdık ta gelince lokanta tıklım tıklım bir hale, metronun iş çıkış saatlerindeki haline dönüşüyor. Hele yakındaki salonlardan birinde bir panel, bir sempozyum ve benzeri bir etkinlik düzenlenmiş ve katılımcıların öğlen yemeğini burada yemeleri öngörülmüşse oturacak yer bulmak bile mesele olabiliyor. Dahası lokantanın düzenli müşterileri de var: Mülkiyeliler Birliği yöneticileri, geçmiş yılların yöneticileri, Birlik'te görev yapan emekçiler, memurlar, emekli ama hala çok iyi bir İsviçre saati gibi tıkır tıkır işleyen genç yaşlılar, vitamin dedeler ve vitamin neneler ...

Garsonlar iyi değil. Müşterilerle ilişkileri son derece yapay, enazından üstünkörü. Müşterilerin bir kısmına, bilhassa bir parça yaşlı olanlara, çocuk muamelesi yapıyorlar. Hizmet orta derecede bile değil. Kötü demiyorum/diyemiyorum çünkü herhangi bir müşterinin üstüne çorba döktüklerini, ayran bardağını devirdiklerini görmedim. Ama bu denli değişik çevrelerden gelen ve bir kısmı önemli mevkilerde bulunan veya bulunmuş olan müşteriler daha iyi bir hizmeti hak ediyor dedirten cinsten.

Konuşmalarımızda garsonların bir süre önce sendikalarının kararlı tavrı ve iyi düzenlenmiş bir grev sonrasında eylemden başarıyla çıktıklarını, yeni toplumsal haklar elde ettiklerini, ücretlerini bir parça artırdıklarını öğrendim. Bu son derece sevindirici ve olumlu bir şey. Ancak işverene karşı mücadeleyi kazanan garsonlar şimdi de sanki müşterilere karşı mücadele ediyorlar. Böylesini hiç görmemiştim. Bir yerde garsonlar müşterilere "Siz bize layık değilsiniz" diyorlar gibime geldi. Pes! Yahu bu mekanın müşterileri

sizin için değil, on yıllardan beri süregelen alışkanlıktan, mekan merkezi olduğu için, arkadaşlarını görmek, ailemsi bir hava içinde yemek yemek, iki satır laf etmek, rahat rahat oturmak ve demli bir çay içmek için geldiğinden ve siz garsonlar bizzat müşterilerinizi değiştiremeyeceğinize göre ya hakiki birer garson gibi hizmet edin ya da "size layık müşterilerin bulunduğu mekanlara gidip çalışın".

Toplumsal mücadele işverenle yapılır müşterilerle değil.

Eğer garsonların müşterilerini seçtiği bilinseydi bu meslek, garsonluk, uzun ömürlü olamazdı demek için alim olmaya gerek yok.

Mülkiyeliler Birliği'nde çalışan garsonların bir-ikisi, saç biryantinli, sakal traşı sonrası sıkı parfümlü ve o kadar güzel süsleniyor ki bu da ne dememek mümkün değil. Aynen "dam üstünde saksağan" durumu.

Neyse uzatmayalım, bu numaralar bana bir parça fazla geldiğinden ve yemekler de garsonların süsüyle yarışamaz derecede sıradan ve hatta kimi gün basbayağı kötü olduğundan birkaç öğlen yemeğinden sonra Mülkiyeliler Birliği'nde yemek işini askıya aldım. Bir-iki kez öğleden sonra çay içmeye uğradığım oldu ...

Garsonların son derece garip tavrını ise aile üyelerim dışında kimseyle konuşmadım. Altı yıl sonra ve ilk kez burada yazıyorum.

Günümüzde her şey toplumsal diyalogla çözümlenmeye çalışılıyor. Bu satırların amacı da budur: Meseleyi toplumsal biçimde, dostça, anlayışla ve karşılıklı konuşarak halletmek.

1 Ekim 2014'te, yıllar sonra ilk kez yemek yediğim Mülkiyeliler Birliği bahçesinde yukarıda yazdıklarımın henüz farkında değildim. Farkında olamazdım da çünkü ilk kez gördüğüm yeğenlerimle,

kardeşlerimle ve kızkardeşimin eşiyle konuşmalarımız daha çok ilgi çekiciydi. Dahası sırtım bahçeye dönüktü. Bahçenin mutfak tarafına bakıyordum. Bahçe çok kalabalıktı, ve bilhassa garsonlar, terastaki masalara hizmet veren garsonlar faulsüz "oynuyorlardı". Yemeğimizi özenle bezenle yedik. Önce küçük yeğenim ayrıldı. Sonra bizler.

Biz beşimiz otomobille Batıkent'teki evime doğru yola çıktık. Trafik saç baş yoldurtacak cinsten. Ama şoför sakin. Rahat. Sohbetimiz sürüyor ...

Eve varınca dış görünüşüyle bakımsızlığı hemen göze çarpıyor. Yapımına başlanmasından ve bitmesinden bu yana otuz yıldan fazla zaman geçmiş. Hiçbir onarım ve bakımdan nasibini alamamış.

Evi ilk kez görüyorum. İçine girince bakımsızlığı yanında onarıma ihtiyacı olduğu da apaçık ortaya çıkıyor: Örneğin giriş katında sağdaki küçük odadaki pencerenin iki camı da kırık, nasıl kırıldığı belli oluyor: İçeriden kırılmışlar. Camların üstüne demirden bir mobilyanın sivri bölümü düşmüş. Ne iyi ki pancuru kapalı. Yoksa kırık camlardan yağmur, kar gibi birçok şey girip odayı ve evi harabeye dönüştürebilirdi.

Erkek kardeşim çaktırmadan evden uzak duruyor, kapıya bile zor yaklaşıyor, eve girmek istemiyor, bu dikkatimi çekiyor, ama bunun belli olmaması için çevreden birdenbire kopup gelen çok sayıdaki kedinin eve girmesini engelliyormuş rolünü oynuyor. Hakkını yememek lazım rolünü çok iyi oynuyor.

Mahallede, evin bulunduğu sokakta ve evin çevresinde pek çok kedi fır dönüyor: Tek başına dolaşanını görmedim, bu kediler çok özel, topluca dolaşmayı tercih ediyorlar. Daha sonraki günlerde de

eve her gittiğimde, evde ve bahçede çalıştığım anlarda da kediler yalnız bırakmadılar. Sağolsunlar.

Onların sayesinde evde ve çevresinde fare mare de yok. Fare olmayınca kitaplarımızın yenilmesi, tırtıklanması olasılığı da yok. Bu bakımdan da kedilere ne kadar teşekkür etsem azdır.

Yine onların sayesinde evi yapabildiğimce temizlemek oturulabilir hale getirmek için günlerce tek başıma çalışmak zorunda kaldığım evde yalnızlığı hiç duyumsamadım. Kedi deyip geçmemeli, insanoğlunu en iyi anlayan hayvan olmalı. Kesinlikle. İspat edilmiş.

Evde genel temizlik şart. Yapılacakların listesi çok uzun:

İşe posta kutusundan başlamalı. Kutu değiştirilmeli.

Bahçe kapısının ve evin giriş kapısının değiştirilmesi, anahtarlarının yenileştirilmesi de gerekiyor. Evin giriş kapısı için çelik kapı düşünüyorum.

Evin içinde ise badana boyama, ufak tefek onarım işleri öncelikle yapılmalı.

Sonra ısıtma işinin çözümlenmesi lazım.

Annemin, kardeşlerimle oturmasını sürdürdüğü dönemden sonra ev son on veya oniki yıldır terkedilmiş. Bu arada kardeşlerim alt kattaki odaları bir parça depo gibi kullanmışlar, kullanıyorlar. Benim geçmişten kalan kitaplarımın, dergi, dosya ve gazetelerimin bulunduğu çantalar, karton kutular vesaire ile alt kattaki küçük oda ve büyük salon zaman içinde hakiki bir depo biçimine bürünmüş.

Küçük odadaki karton kutuların kimi patlamış, kağıtlar yere saçılmış, karton kutular ve kağıtlar tozdan kararmış, oda bu nedenle bir parça çöplük havasına bürünmüş.

Giriş katındaki mutfakta buzdolabı çürümüş, atılması veya hurdacıya verilmesi lazım.

Alaturka tuvalette küçük lavabo çürümüş, değiştirilmesi şart.

Giriş katındaki salonda dünya kadar bavul, yatak, yorgan, divan, koltuk, masa sandalye vesaire vesaire var. Düzenlenmeli.

Üst kata çıkmak için tahtadan bir merdiven var, ama merdiveni büyük bir dikkatle kullanmak lazım, gittti gider cinsten çünkü.

Üst katta banyo salonunda çamaşır makinası çürümüş, atılmalı. WC, lavabo ve duş takımları paramparça, atılmalı. Yerine yenileri alınmalı.

Yatak odasındaki gardrob kaykılmış, bir parçası yere yıkılmış, öbür parçası ayakta durmaya çabalıyor. Odanın yarısını kaplayan koskocaman yatak doğrudan doğruya yere serilmiş. Karyola harap. Köşedeki yorganlar ne iyi ki annem tarafından derli toplu bir biçimde sarılmış, sarmalanmış.

Oturma veya televizyon odası olarak kullanılan sağdaki odada, televizyonun canı çıkmış, atılmalı, hurdacıya verilmeli. Tek kişilik iki koltuk paçayı kurtarmış ama üçlü büyük koltuk sizlere ömür. Ne iyi ki üstlerine serili bezler sayesinde koltuklar çürümekten kurtulmuş. Ama üçlünün kullanılması dertli olabilir, hurdacıya verilmeli.

Evet yapılacakların listesi çok uzun.

Unutmadan ekleyeyim yatak odasına girip tavana bakınca akıntı olduğunu gördük ve çatının onarılması için çatıcı bulmaya karar verdik. Dikkatinizi rica ediyorum çatının onarılmasından sözediyorum, çatının baştan aşağıya yeniden yapılmasından değil.

Özetlersem, evin içinin a'dan z'ye elden geçirilmesi lazım:

Bir inşaatçı, badana ve boyacı bulmalı. Bir de çatıcı.

Evin içinin düzene konulması, karton kutulardaki, kitaplıklardaki, çanta ve bavullardaki kitapların, dergi, gazete ve dosyaların tozlarının alınması, taranması, temizlenmesi. İşe yaramayanların atılması.

Bu giysilerim için de geçerli. Bavullarımı açıp geçmiş yılların giysilerini görünce gülmemek mümkün değil: Moda denen şey otuz iki yılda elbette tamamen değişmiş, artık ne o renkler kullanılıyor, ne o tür gömlek, kravat, yelek, çeket ve pantolon.

Bu durumda en önce benim işe koyulmam lazım:

Kitaplarımın, dosyalarımın, gazetelerimin, dergilerimin taranması, tozunun alınması, temizlenmesi, işe yaramayanların atılması için:

Bu işi yaparken dünya kadar kitap, dosya, dergi ve gazetenin karton kutulara bile konulmadan küçük odaya atıldığını, gelişi güzel sallandığını farkediyorum. Bunların tümü artık işe yaramayacağı için doğrudan doğruya çöp tenekesine gidiyor. Bu da ayrı bir iş oluyor. Ama bu işte, bu işin sorumlusu erkek kardeşim bana yardımcı olmuyor. Erkek kardeşim evin halini bildiği için, yukarıda yazdığım gibi, zaten evin içine bile girmiyor ve hatta eve girilince mutlaka “sarılık veya verem hastalığına” yakalanılabileceğini iddia ediyor. Evdeki “herşeyin atılmasını”, hatta evin tümüyle atılmasını pardon satılmasını öneriyor. Yaşşaa!

Bu işleri hakkıyla yapabilmem için gerekli araç ve gereçin, malzemenin satın alınması için de ayrı bir liste yapıyorum. Yıllar önce Fransa’da satın aldığımız köyevini oturulacak hale getirdiğimiz günleri anımsıyorum. Elbette her işi biz yapmadık ama epey işi bizzat üstlenmek zorundaydık ve öyle de yaptık. Ankara’da da öyle yapmalıydım. Ama bu kez tek başımaydım. Dımdızlak başı çıplak.

Bir şey daha belli oldu: Evin bir odasını temizledikten ve kalanını bir ölçüde düzenledikten sonra oraya yerleşmek ve kalan işleri sürekli olarak orada kalarak yürütmek de mümkün olmayacak.

Mümkün de olmadı nitekim.

Ama Ankara'da kaldığım süre içinde sırf anamın sesini duymak, yaşadıklarını duyumsamak ve bu evin sırrına erişebilmek için, maalesef sadece iki gecemi bu evde geçirebildim: Yatakları üst kata çıkarmaya fırsat bulamadığım için, televizyon odasında ama televizyonsuz, bir şiltenin üstünde ve bir battaniye ile. Aynı odaya çıkardığım bir sandalyeye oturup büyük masada birkaç sayfa da yazdım: Uzaktan Ankara'yı seyrederek. Penceremin izin verdiği ölçüde. Akşam üstü balkona çıkıp sokağa bir göz atmayı da ihmal etmedim: Anam alışverişten dönüyordu. Küçük kardeşime seslendim. O da koşarak anama yardıma gitti ... O iki günün ikincisin sabahında anamın sesini duydum:

"Şehmus inisen."

Bu bir rüya idi.

Bu da bana yeter.

Peki bu işler ne kadar sürecek? Belli değil. Ama öyle bir-iki günlük iş olmayacağı belliydi. Bunu o ilk anda anlayamıyorum ama biraz düşününce o gece veya ertesi gün şıp diye anlıyorum.

Dahası önce genel temizliği yapacak birilerini bulmalı.

Sonra badana, boyama ve ufak tefek onarım işlerini kotaracak birilerini.

Sonra çatıyı onaracak bir çatıcıyı.

Baş vurduğum, aradığım herkes te hemen yarın işbaşı yapabilirim demiyor.

Araya Kurban Bayramı da girecek ...

Neresinden bakarsak bakalım bu iş uzayacak. Uzadı da. Bütün zamanımı da alarak.

Evet durum anlaşıldı. O akşam üstü evde daha fazla kalmanın da bir anlamı yoktu. Teftişi bitirince hepimiz birden Ankara'ya döndük.

Kızkardeşim, eşi ve kızı, küçük kardeşimi ve beni merkeze yakın bir yerde bırakıp evlerine döndüler.

Beşken ikiye indik.

Biz iki kardeş Kızılay'da kaldık. Kanımca Ankara'ın en iyi lokantalarından "Rumeli İşkembecisi"nde kuru fasulya ve pilav yedik, ayran içtik. Üstüne ikişer demli sıcak çay. Anamın hasta günlerinde ısmarladığı yemekleri özenle hazılayıp gönderen ustabaşına ve yardımcılarına özel teşekkür etmeyi unutmadan.

Yemekten sonra küçük kareşim ayrıldı, evine gitti.

İkiyken bir olduk.

Yürüyerek otelime döndüm. Sıkı bir duş aldım. Sonra uzanıp televizyondan değişik kanallardan haberleri izledim. Daha sonra ne var ne yok diye bir kanaldan öbürüne dolaşıp durdum ...

Uykuya teslim olana kadar ...

Uyudum: Otuziki yıl ve beş gün sonra geldiğim ülkemde, Ankara'da, anılarımla uyudum.

POKER GECELERİ

1960'larda, belki daha öncelerinde de, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde "Poker ve briç bilmeyenler diploma alamazlar" diye bir deyiş, bir espri, yerleşik bir deneyim vardı. Üçüncü veya en geç dördüncü sınıfta mutlaka poker ve briç ya da her ikisi için gerekli uygulamalı dersler ve seminerler alınmış, ustalardan geçer notla gönderilmiş olurdunuz. Mutlaka.

O yıllarda öncelikle öğretim üyelerinin, ama bilhassa entellektüel ve kesinlikle pipo içen öğretim üyelerinin tiryaki olduğu satranç bu durumda bir parça marjinal kalıyordu. Satranç öğretim üyelerinin öğle yemeği sonrasında kendilerine mahsus "oda"da oynanırdı.

Daha sonraki yıllarda satranç geniş boyutlar kazanacak, hatta turnuvası bile düzenenecek ama 1960'larda varsa yoksa poker ve briç. Her ikisi de daha çok SBF Yurdu odalarında ve Fakülte çevresindeki mütevazi kahvelerde icra edilirdi.

Ben de üçüncü sınıfta ve daha geniş bir zaman içinde dördüncü sınıfta pokere başladım. Briç biraz daha sonra geldi.

Ama poker özellikle ekmek paramı kazanmak için bir tür geçim kapısı biçimini alıverdi. O kadar ki kimi poker maçlarından, seanslarından önce "garanti" olacak bir miktar para gösterilmesi gerektiği için bir anlamda "sermayem" olarak takdim edebileceğim bu parayı bulabilmek hakiki bir dertti ve bu nedenle bir bazen iki arkadaşla "ortak" olmam gerekiyordu. Çünkü söz konusu "garantiyi" gösterecek kadar bile param yoktu. Evet itiraf ediyorum, nasıl olsa ve mutlaka kazanacağım diyerek kimi poker maçına cebimde beş veya on lira ile başladığım oldu. Bu nedenle dikkatli başlıyordum maçlara, kazanabileceğim kartlarla, kazanmam kesin olacak oyuna giriyordum önceleri, ve kazandıkça

daha rahat oynayabiliyordum. Genellikle kazanıyordum. Nitekim bunun sonucu birkaç yakın arkadaşım "garanti" olarak gösterebileceğim parayı vermekten çekinmiyordu ve oyun bitiminde ödünç verdikleri sermayeyi ve kazandığımdan haklarına düşeni alıyorlardı. Böylece üç, dört kimi kez beş arkadaş üç veya beş lira kazanabiliyorduk, o zaman rahatça kuru fasulya ve pilav yiyebiliyorduk.

Fakülte yıllarında poker oynadığım arkadaşların arasında öyle zengin evladı, "ana kuzusu", "babasının göz bebeği" türünden kimsecikler yoktu. Bir veya ikisi hariç. Bunlar genel olarak Ankaralı orta burjuvazinin sevimli ve kibar çocuklarıydı, ana-baba evinde yatıp kalkan, yiyip içen samimi, dürüst, harbi ve yalansız insanlardı. Kimi aç kaldığımız günlerde kuru fasulya veya sadee kuru ya da pilav ısmarlamaktan da kaçınmayan türden arkadaşlardı. Yurt'a "kız tavlamak" için geliyorlardı, Orhan'ın demli tavşan kanı çayından içmek, lokantada belki bir-iki tur atmak için de. Bu arada Yurt odalarından birinde düzenlenen pokere katıldıkları da oluyordu. Benim ve benim gibi öğlen yemeği yiyecek parası olmayan arkadaşlarım için paralı Ankaralı arkadaşlarla öğlen yemeği saatinden önce poker oynamak ve para kazanmak hayati bir önemdeydi. Öğlen yemeğini çünkü ancak para kazanınca yiyebiliyorduk. Bazen sermayeyi veren bir veya iki arkadaş, onların birer kız arkadaşı, benimki, bir veya iki karnı doyurulacak arkadaş için bu poker maçları çok önemliydi. Çok.

Yurt odalarından birindeki bir veya iki seans pokerden sonra cebimizde bir miktar parayla Kantin'e inmek ve bizi bekleyen kız ve erkek arkadaşlarımızla Cebeci'nin ucuz lokantalarından birine topluca gidip karnımızı doyurmak ve gülüp koklaşmak çok önemliydi.

Eğer kazandığımız para izin veriyorsa bir veya iki çift öğleden sonra seanslarından birine de damlayabilirdik. Kızılay'daki "Büyük Sinema"da veya Sıhhiye'deki "Gölbaşı' sinemasında James Coburn'lü, Steve Mc-Quenli bir film varsa asla kaçırmazdık: Örneğin "Yedi Silahşörler", "Büyük Firar" ... hele Yılmaz'lı bir film varsa hiçbir engel bizleri durduramazdı: "Mor Defteri" "Büyük Sinema"da Filiz'le izlediğim günü, anı, zamanı bugünküymüş gibi anımsıyorum. Yılmaz Güney'in bu az bilinen filmi mutlaka birkaç kez izlenmeli derim ...

Fakülte'den mezun olunca Maliye Bakanlığı'ndan burslu öğrenci olduğum ve mezuniyet derecem uygun bulunduğu için Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Servisi'ne "Şef Yardımcı Aday Memur" olarak atandım.

Memurluktaki ilk günüm harikaydı. Kravatlı, kostümlü filan. Ancak büyükçe bir büroda altı veya yedi kişi çalışıyorduk ve bana verilen iş bilmenne makbuzlarını doldurmaktı. Bir günlük değil bir saatte bitirilecek türden bir iş. Eee sonra ne yapacaksın? Benim gibi yeni mezun Muhlis'in yaptığı gibi diyelim Yaşar Kemal'dan İnce Memed'i güzelce kaplayıp çekmeceye yerleştirip çalışıyormuş gibi yapıp kitap mı okumalı?

Hayır!

Sabahları işe gidip malum defteri imzaladıktan, malum makbuzları şıp iye doldurduktan sonra bir bahaneyle bürodan çıkıp gitmek daha iyi olacaktı ...

Birkaç gün sonra son derece kalendar hani "Baba"denir ya o türden değerli bir insan olan Servis müdürü beni bürosuna davet etti. Müdürümle o günlerde yeni yeni moda olan Tunalı Hilmi'deki nezih kahvelerde, pastanalerde karşılaştığımız oluyordu ve

birbirimize hep kibarca davranıyor, selamlaşıyorduk. O yanında eşi olmadığı belli bir bayanla ben yanımda Filiz'le ...

Evet Müdür Bey, çay ikramından sonra konuya geldi, "Biliyorum, siz Avrupa'ya gidip doktora yapmak için ders çalışıyorsunuz ve sınavı kazanınca Avrupa'ya gideceksiniz. Buradaki iş size göre değil, isterseniz, uygun görürseniz, büroya hiç ugramayın, sınavınıza hazırlanın, sınavınızı kazanınca gelir bürodaki işinizden resmen ayrılırsınız, bu süre içinde maaşınızı düzenli alacaksınız, merak etmeyin."

İşte "Baba"lık.

Maaş mütevaziydi ama önemliydi. Şundan: O maaşla ev tutmak mümkün değildi, ama iyi kötü karın doyurulabiliyordu. Ama yetmiyordu.

İşte bu nedenle poker sayesinde eksiğimi tamamlamak zorundaydım. Ev tutamadığım için, ve artık öğrenci olmadığım halde Yurt Müdürü'nün "Baba"lığı sayesinde yine SBF Yurdu'nda altı kişilik bir odada kalıyordum. Her gece orada yatmasam bile adresim orasıydı.

Ama artık Yurt'ta poker partisi düzenlemek veya düzenlenen partilere katılmak ayıp olacaktı. O zaman işte, arayan mevlasını da bulur belasını da türünden, Mülkiyeliler Birliği'nin Kızılay'daki bilinen mekanında sıkı poker partileri düzenlendiğini öğrendim. Eee SBF'den mezun olduğuma göre Mülkiyeliler Birliği'nin doğal üyesiydim. Tüzük gereği zorunlu aidatını filan da ödeyip üyelik işlemini hallettim ve benim gibi poker meraklısı ve bir miktar içkici de olan Macit'le, nam-ı diğer "Sarhoş Macit"le, aman başka Macit'lerle karıştırmayın işin tadı bozulabilir, Mülkiyeliler Birliği'ne üye, ikinci ve üçüncü katlarındaki poker ve briç masalarının vazgeçilmez dördüncüsü oldum.

Öğrencilik yıllarındaki gibi yine bir veya iki arkadaşımla “ortak” oluyordum, öğrencilik yıllarımıza göre epey yüklü sermayeyi denkleştirdikten sonra poker partileri başlıyordu.

Gece yemek sonrasında diyelim 21 veya 22’de başlayan poker turları kimi kez sabahın üçüne dördüne kadar sürüyordu. Ay başlarında ise sabahın altısına, yedisine, sekizine kadar. Oyuncuların tümü memur ve tamamı aylığını cebine koymuş ve maça öyle başlamış olunca para bitene kadar oynayanlar oluyordu ve iş çok uzuyordu.

Bir seferinde şimdi ismini unuttuğum bir bankanın Ankara şube Müdürü veya Genel Müdürü, sabahın dokuzunda, “Banka açılmıştır gidip biraz para alıp geleyim, bir seans daha yapalım” diye ısrar bile etmişti. Uykusuzluktan ayakta zor duran bizler onu “Abi bu gece oynarız” diye ikna edip pokeri o gün o saatte bitirebilmiştik.

Kimi zaman bir oyuncu, “Param bitti ama bir taksiye atlayıp eve kadar gidip geliyim” diyerek, birimizden taksi parasını ödünç alır eve gider paralanır gelirdi...

Bütün poker gecelerini anlatmam mümkün değil. Ama Ekim 2014’te Ankara’ya gittiğimde Mülkiyeliler Birliği lokalinde karşılaştığım eski ama hiç eskimemiş bir dostun anlattıklarını burada size aktarmazsam haksızlık olacak: Anılarımıza ve anlatana.

Evet Ekim 2014’te Mülkiyeliler Birliği’ne hesabı kolay ve açık tam 32 yıl sonra ugradığımda, gazete odası denilen mekanda gazetelere göz atarken o katta çay servisi yapan yaşlıca ama son derece kibar bir insan sıkı ve harbi bir çay getirdi. Çayı harika. İçtim.

Çayı getiren karşımda dikilmiş bana bakıyor. Göz göze gelince, "Abi, beni tanımadın?" dedi. Yapma yahu, kimsin?

"Ben Tuncay Abi" dedi. Nasıl tanıyabilirdim ki.

Otuz iki yıl önce daha çocuk yaşlarda bıraktığım Tuncay şimdi yaşlı başlı bir insan. Yine kibar, kadirşinas, efendi. Çayın yine en iyisini o demliyor. Hizmetin en iyisini yine o sunuyor.

Evet bu Tuncay'dır. Tuncay budur.

1960'ların sonundaki Ankara'daki "Poker gecelerimizi" fırsat olunca Tuncay'dan dinlemeliyiz. Birazdan, aşağıda kısaca değineceğim. Bizzat yaşadığım ama geçen zamanla unuttuğum, hatta ne unutması hiç bilmediğim birçok şeyi de. Örneğin poker oynadığım kişilerin isimlerini ve o günlerdeki mesleklerini hiç mi hiç öğrenmemiştim. Bizden biraz yaşlı olanlara "Abi" diye hitap ediyor, saygı gösteriyorduk ama meslek, iş miş konuşmuyorduk. Hiç. Konumuz çünkü bunlar değildi. Konumuz pokerdi. Ekmek parasını kazanmaktı ... Ama Tuncay onların herbirini tek tek isim, soyisim, meslek ve sonrasıyla tanıyordu, biliyordu. Hepsi hafızasında kayıtlıydı. Anlatmak ta istiyordu. Vakit olunca dinlemeliyiz. Mutlaka. Söz.

Her ay başında maaşımı alınca, Bakanlık'tan çıkar, tek başıma biraz yürür, ağaçlı mağaçlı, yeşilimsi yemyeşilimsi bir yer bulur, orada da bir veya iki saat yürür, kendimi dinler, sakinleşir, o gece pokerde ne tür blöfler, ne tür harbi taktiklerle para kazanabilirimin hesabını yapar, az tanınan küçük bir lokantada iyi bir yemek yiyip Mülkiyeliler Birliği'ne öyle gelirdim. Hakiki ve zorlu bir futbol maçına çıkacak bir oyuncu gibi hazırlanmış olarak.

Pokeri zaman geçirmek için, eğlenmek için falan filan için oynamazdım. Yeni oyunlar, yeni taktikler denemek, para kazanmak, geçinebilmek umuduyla maaşıma ek gelir elde etmek

ve kimi zaman bütün gece bir aşağı katta, kimi zaman gazete odasındaki koltuklarda yatıp beni bekleyen arkadaşlarıma, ki kimi hala öğrenciydi, üç-beş kuruş cep harçlığı vermek için ve bilhassa hep beraber sabah kahvaltısıı Kızılay Piknik'te yapmak için.

Sonra Ankara uyanırken biz uyumaya çekiliyorduk. Sakin sakin.

Ayın kalan günlerini ve gecelerini okuyarak, çalışarak, dinleyerek, izleyerek geçirmek artık çocuk oyuncağıydı.

Burslu olarak yurtışına gidip doktora yapmak umuduyla düzenlenecek sınava hazırlanmak ta şarttı ...

"Poker gecelerimin" hepsi o yılların Ankara-Mankara'sında kaldı. Anılarımla. Burada yazdıklarım hariç.

(Bu bölüm daha önce Özbeöz başlıklı ekitabımda yayınlandı: ekitap.ayorum.com'da; buraya küçük bir-iki ekle ve düzeltiyle aynen aldım.)

TUNCAY'IN HİKAYESİ : " GENÇLİĞİMİZİ ÖZLÜYORUM"

Biraz önce andığım Tuncay'ı unutmuyorum, işte şimdi O'nun hikayesinin bir bölümünü dinlemenin tam sırasıdır:

14 Ekim 2014'te Ankara'da, Kızılay'da, Mülkiyeliler Birliği lokalinde, " Muammer Aksoy Okuma Salonu"nda Tuncay'la geçmişten günümüze bir yolculuğa çıktık. Buyurun siz de katılın :

Tuncay : Poker gecelerini ve günlerini özlemle anıyorum Abi. Önce hepimiz gençtik. Ben 15-17 yaşında buraya (Mülkiyeliler Birliği Genel Merkezi lokaline) girdim. Poker geceleri zamanlarında 18-19 yaşındaydım.

MŞG : Evet o günlerdeki genç hatta çocuk Tuncay'ı anımsıyorum. Sessizdin. Efendiydin. Ama sanki biraz daha çok tebessüm ediyordun.

T : Bugün yaşım 64. 1950 doğumluyum. Kimliğimde doğum tarihim olarak 1952 yazıyor ama asıl doğum tarihim 1950'dir. Askerliğimi erken yapayım diye babam öyle yazdırmış. Bilirsin bizim oralarda adettir.

MŞG : 1967'de buraya girdiysen 17 yaşındasın. 1970'de ise 20 yaşındasın.

T : Buraya girişim 27 Ekim 1967. Bu tarihi hiç unutmam.

MŞG : Bir rastlantı olmalı, bu söyleşiyi 14 Ekim 2014'te yapıyoruz. Cahit Talas'ın mezarını ziyaret edeceğiz birazdan, senin buraya girişini de 27 Ekim'de kutlayalım. İşin ilginç tarafı Cahit Talas'ın bir anlamda manevi babam olmasıdır. SBF'de onu tanıdıktan ve " İçtimai İktisat"/"Toplumsal Ekonomi" ile " Sosyal Politika"

derslerini izledikten sonra öğretim üyesi olmaya karar vermiştim. Yoksa SBF'ye giriş nedenim kaymakam olmaktı. Her neyse. Hakiki babam Hasan Güzel'in ölüm tarihi de 20 Ekim 1965. Uzun sözün kısası senin de benim de kişisel tarihlerimiz bakımından ekim ayının kimi açılardan önemi ortada. Tuncay nereden geldin ? Ankara'nın ve Mülkiyeliler Birliği'nin yolunu nasıl buldun ?

T : Kars'tan geldim. Kars'ın Cılavuz isimli ilçesinin/kasabasının Ağzıaçık köyünden. Cılavuz'un şimdiki ismi Susuz, Ağzıacık'ın ki ise Aksu'dur. Yakınımızda Köy Enstitüsü vardı, öğretmeninden öğrencisine tümü solcuydu. Bizim köyde iki tane çay akar : Biri Aksu biri Karasu. Karasu'nun suyu içilmez, suyu sadece çamaşır yıkamak için kullanılırdı. Bir de hayvanlara içecek su oradan alınırdı. Övünmek gibi olmasın Aksu'nun çok güzel suyu var, mis gibi, içimi çok güzeldir, ağzınıza layık. Aileme gelince biz Kürdüsüz Abi. Ben Kürdüm ama maalesef Kürtçe bilmem.

MŞG : Aksu'dan Ankara'ya taşınmak aklına nereden ve nasıl geldi?

T : Burayı (Mülkiyeliler Birliği Derneği Lokali'ni: lokantası ve oyun salonlarıyla) o yıllarda işleten Medet'i hatırlıyorsun, Medet teyzemin kocası, buranın da işletmecisiydi. Aslında ben jokey olmak istiyordum ve bu nedenle ilkokulu bitirir bitirmez Bursa'ya gittim. Orada bir sene kadar kaldım. İyi de bir çıraklık dönemi geçirdim, jokey olacaktım. Ama kısmet değilmiş. Oradayken babamdan bir mektup aldım, " Gel seni Ankara'ya göndereceğim" diye yazıyordu. Bursa'dan Kars'a gittim, anam ve babamı gördüm. Babam, " Medet Ankara'da yalnız, seni istiyor" filan deyince Kars'tan Ankara'ya geldim. Geliş o geliş. Medet'le çalıştım. İşte bildiğin zamanlar : Birliğin ikinci katındaki çay servisi, poker, briç ve benzeri oyunları oynayanlara içki, kuruyemiş ve kimi zaman yiyecek hizmeti. Yemekleri Medet'in işlettiği lokanta bölümünden

ya bizzat getiriyordum veya bir garsonla getirtiyordum. İşleri yıllarca böyle sürdürdüm. Sonra askere gittim. Askerden döndüm.

MŞG : Askerliğini nerelerde yaptın ?

T : Jandarmaydım. Usta birliğimi Hatay'ın Reyhanlı kasabasında yaptım. Güzel yer, bağ bahçe. 1973-1975'te askerdim. Acemi birliğim Zonguldak Devrek'ti. Oradan Reyhanlı'ya gittim.

MŞG : Bak bu da ilginç, çünkü ben de askerliğimi Devrek'te yaptım. 1976 yazında, 4 aylık kısa dönem askerlikten yararlanarak. Askeri mıntıkayı çok iyi anımsıyorum : Dereyi, dere yatağını izleyerek çaktırmadan Devrek'e kadar gitmeleri, kebab yemeleri, rakı ve bira içmeleri, dönüşleri de. Hafta sonlarında ya Ankara'ya geliyordum ya da birkaç arkadaşla Amasra taraflarına gidiyorduk. Epey maceralı günler ve geceler geçirdik. Devrek şirin bir kasabaydı o günlerde.

T : O zamanlar Devrek sürgün alayıydı. Çok sıkı disiplin vardı. Bundan biz de nasibimize düşeni aldık : Örneğin sabah kahvaltısı tam bir rezaletti : Bir tabakta donmuş çay ve bir-iki zeytin ve ekmek. Donmuş çayı nasıl içeceksin ? Orada bu şartlarda tam 45 gün kaldım. İnanmayacaksın belki ama o süre içinde bir kez evet bir tek kez hamama götürdüler, hem de nasıl götürme : Önden girdik, arkadan çıkardılar, daha üstümüzdekileri bile çıkaramadan, suyu bile açamadan hamamdan atıverdiler bizleri.

Reyhanlı'ya usta birliğine varınca her tarafım bit kaynıyordu, iki arkadaştık, tepeden tırnağa bitlenmişiz ki anlatılamaz. Geldik, on kişi. Uzman kıdemli başçavuş Erzincanlıydı, Şarklıları çok severdi, hele benim Karslı olduğumu öğrenince bize daha çok ilgi gösterdi, sağolsun. Ona hemen durumumuzu anlattım, " Tamam, merak etme" dedi. Bütün üstümüzü başımızı çıkarttı, orada hemen koğuşun önünde tümünü yaktı. Evet kibriti çaktı ve işi bitirdi.

Üniformalarımız bitlerle pirelerler artık ne var ne yoksa tümüyle birlikte yanıp kül oldular. Derin bir nefes aldık. Yoksa bütün koğuşu bitlendirecektik. Devrek'te o 45 gün içinde öyle bir bitlenmiştik ki anlatılamaz.

Acemi birliğinde çok çektik. Ama usta birliğim çok iyi geçti.

O yıllarda haftada bir Reyhanlı yetkilileri, komutan, kaymakam, Reyhanlı'nın önde gelenleri filan Suriye'ye geçer orada toplantı yaparlardı. Arada sırada onların koruması olarak bu gidiş ve dönüşlere katılıyordum. Suriye'deki sınır ilinin valisi, komutanıyla filan toplantı yapılırdı. Biz de beklerdik. Toplantı bitince Reyhanlı yetkilileriyle birlikte dönerdik. Bu gidiş-gelişlerde Suriye'yi biraz tanıyabildim.

Tabii kaçakcılık ta yapılıyordu. Kaçakcılar komutanlarla anlaşıyorlardı. Bizlere de üç-beş kuruş veriyorlardı. Komutan bize " Yatın !" deyince yatıyorduk. Ayrıca muhbirler vardı. Ama ihbar yapılsa bile kaçakcılara göz yumuluyordu. Onlar geçip gidiyorlardı.

Ben tabldotcuydum. Aşçı terhis olunça yerine beni koydular. " Ben yaparım" dedim ve işe giriştim. Karakolda 25 kişiydik, yemekleri ben hazırlıyordum. Maaş bile alıyordum. 500 lira mı ne. Çay, şeker aldırtırdım. Kral gibi aşçılık yaptım. Askerlikte öğrendiklerim Mülkiyeliler Birliği'nde işime epey yaradı.

Kaymakam, vali, hepsi beni tanıyordu. Reyhanlı'ya vardığımda Mülkiyeliler Birliği'nden onlara selam götürmüştüm. Kim olduğumu nereden geldiğimi böylece biliyorlardı. Çünkü onlar da Mülkiye mezunuydular.

Bir seferinde alay komutanı karakolu ziyarete gelmeden önce haber gönderiyor, " Tuncay'a söyleyin iyi yemek istiyorum."

Komutanın isteğine göre değil benim önceden hazırladığım programa göre yemek yapıyorum. O günün programına göre bamya hazırlamışım. Bamyamız da övünmek gibi olmasın çok güzel olmuştu. Zaten bamyamızı biz kendimiz yetiştiriyorduk. Karakolun yanında mütevazi bir bostanımız var, ufak tefek sebze türünde bir şeyler yetiştiriyoruz işte. Bamyamız harika. O gün komutan da hanımı da bamyamızı yediler ve çok beğendiler. Hatta 5 kilo kadar bamyayı da toplayıp onlara hediye ettim, eve götürdüler…

MŞG : Bamyayı ben de çok severim ama maalesef günümüzde gereken ilgi gösterilmiyor …

T : Oysa en verimli ve en hakiki sebze Abi.

MŞG : Pırasa, ıspanak, bamya hazırlanması, pişirilmesi de çok hoş. Her açıdan sağlık için çok önemli sebzeler.

T : Askerde işim kolaydı. Her sabah saat 6'da kahvaltıyı verirdim, yardımcım vardı, o bulaşıkları filan yıkardı. Sonra kahveye giderdim. Öğlene doğru gelir öğlen yemeğini hazırlar ve dağıtırdım. Sonra yine kahveye dönerdim. Askerliğim böyle geçti.

Bitirince yeniden Mülkiyeliler Birliği'ne döndüm. Bildiğimiz o yaşam yeniden başlayıverdi.

Askerlikten kötü bir alışkanlık ta getirdim : Sigara içmek.

Sizin poker geceleri zamanlarında poker oynanan odalara sigara dumanından girilemezdi, aramızda o odalara " gaz odaları" diyorduk. Poker seansları bitince ve oyuncular odadan ayrılınca pencereleri açar havalandırırdık.

Poker masalarında oyuncuların unuttukları sigara paketlerini toplar sigara tiryakisi aşçılara verirdim. Mülkiyelileri Birliği Lokantasının aşçıları da buna karşılık bana güya pilav verir gibi

yapıp, tabağı bol etle doldurur üstünü pirinç pilavıyla kapatırlardı. Hani birileri görüp olay olmasın diye.

O günlerde unutulan sigara paketlerini alıp sigara içenlere imrenerek sigaraya başlamadım. Askerde başladım, çünkü herkes içiyordu, ben de içeyim dedim. Bi başladım hala sürdürüyorum. Asker sigarasıyla işe giriştim. Ama bu uzun sürmedi, Suriye'den getirilen ve burnumuzun dibinden vızır vızır geçirilen kaçak amerikan sigaralarına geçtim. Ucuza alıyorduk kaçak amerikan sigaralarını ve fosur fosur içiyorduk. İşte yaş 64, hala içiyorum.

MŞG : Toprağın sağlam Tuncay. Ta Kars'tan kalkıp gelmişsin. Aksu'nun suyunu içmişsin, sana bi şey olmaz.

T : Güzel de alabalık çıkardı Aksu'dan. Elimizi sokar kayalıkların altından çıkarırdık alabalıkları. Karabalık ta vardı ama az tercih edilirdi çünkü alabalık çok lezzetliydi.

MŞG : Özlüyor musun memleketi ?

T : Gençliğimizi özlüyorum.

MŞG : Arada sırada gidiyor musun ?

T : Gidiyorum ama şu son birkaç yıldır gidemiyorum. Evimiz aynen duruyor. Arsamız aynen duruyor. Kızkardeşim orada, o bakıyor evlere, arazilere, arsalara. Arazilerimizi kiraya veriyoruz.

MŞG : İnsanın toprağıyla ilişkisini kesmemesi iyidir.

T : Evet Abi haklısın.

Tuncay daha dünya kadar şey anlattı, onları da bir dahaki sefere sunarım.

ANAM

Anam tombala oynamaya bayılırdı. Hele o uzun kış gecelerinde. Tombalası hala yerli yerinde. Ankara'da onbeş yıl kadar yaşadığı evinde.

Anam fal açmayı severdi: Kağıtları, iskambil kağıtları, ispatıdır.

Kahve falına da bakardı Anam. İnsanların mutlu olmasını iç ferahlığıyla seyrederdi sonra. Üzülenleri sakinleştirir, kahve falını mutlaka "Bak şurada iyi bir yol görünüyor" diye bitirirdi.

Annem "Turist" marka "file-kaçmaz" çoraptan şaşmazdı.

Toprak Ofis'in "Horozlu unu" olmazsa olmazıydı: "Net 2 kilo", " % 65 ekstra-ekstra randımanlı". "Toprak Mahsulleri Ofisi. Horozlu Un Fabrikası-KONYA" yazardı paketlerin üstünde. İyi yazı. Akılda kalıcı cinsinden.

Anam, öteden beri, dergilerden Ses'ten, Hayat'tan, artık o anda orada ne varsa, o günlerde Ergani'ye hangisi "gelmişse", onlardan birinden "patron" keserdi: Biz çocuklarına gömlek, don, atlet, futbol oynayanlarımıza yeşil-sarı-kırmızı renklerden forma, kısa ve uzun pantolon, kendisine ve kızlarına "esvap" dikerdi.

Terziydi anam. İyi terzi. Özenli terzi. Ergani'ye ilk "Singer" dikiş makinesini getiren anamdır: Ganime Güzel.

İplik aldırttı bana, "Tuhafiyeci"den. Dikiş iğnesi, düğme de. Ama mutlaka "Alman malı", "Alman işi" olmalıydı. Bilen bilir.

Anam ARKO marka "C, Classic Yağlı krem" kullanırdı.

Bir de Eyüb Sabri Tuncer "80 derece Limon Kolonyası". Limon kolanyasına bizi, hele beni, mecnun eden anamdır.

Anam alışverişlerini Sümer Bank'tan yapardı: "Malatya Fantezi Karyola Örtüsü" bulunca asla kaçırmazdı fırsatı. Hemen satın alırdı. Bir yerine iki. "Malatya Pamuklu Sanayii Müessesesi".

Malatya'nın kaysısını, Lokman'ını çok severdi.

Anamın Diyarbakır'daki Sümerbank Mağazasına gidişi belli zamanlarda ve belli saatlerde yerine getirilirdi: Erkenden, alışılmış günlerdekinden daha erkenden, uyanılır, sıkı bir kahvaltı yapılır, Güzel Otobüsleri'nden Diyarbakır'a ilk gidenle yola çıkılırdı. Çocuklarından ikisi veya üçü, her zaman mutlaka ben, ilk erkek çocuğu olmam nedeniyle sanıyorum, anama eşlik ederdik. Hele bayram öncelerinde bütün ev yola düşerdik. Bütün ev döşenecek demektir. Bize gömlek için renkli renkli kumaşlar alırdı. Elbiselerimiz için de "elbiselik kumaş".

Elbiselerimizi terzilere diktirirdi. Provasıyla, şusu busuyla bu iş bazen çok uzun sürebilirdi. Bayrama çeyrek kalana kadar: O zaman "yetişir" "yetişmez" derdi can sıkabilirdi. Babam araya girer, terzi "sıkıştrılırdı" ve nihayet elbiseler bayram gününden bir gün öncesinde çıkardı: Harika.

Anamın Singer marka dikiş makinesi şimdi Ankara'da yıllarını geçirdiği evinde. İlk günkü gibi: Pırıl pırıl. Anılarla yüklü. Ah bir konuşabilse.

Anam Ankara'da her Cuma Kocatepe'ye gider, sesi çok güzel İsmail Coşar'ın anlattıklarını can kulağıyla dinlerdi.

Anam, "Açılan sofranın bin ayıbı var, açılmayanın bir" deyişini yineler, şaşmaz, davetlilerin her türlü özel memleket yemeklerimizi tatmasını arzulardı. Günlerce önceden harızlıklarına başlardı, davet anı gelince her şeyi başarılı bir orkestra şefi becerisiyle dört dörtlük bir incelikle yönetirdi.

Ağzınıza layık yemekleri önce kocaman masayı süsler, en güzel hazlarla karnımızı doyururdu sonra.

Anam halılarını, ille el işi olanlarını satın alırdı. Kilimlerini, onlar da el işi, Siirt'ten getirtirdi.

Anam gitti belki ama sesi kaldı, her zamanki ve şimdiki sesi. Sesi ve anıları. Ben duyuyorum.

Anamı dinliyorum.

M. ŞEHMUS GÜZEL

ANKARA HİKAYELERİ

ekitap.ayorum.com